

Värmlands Anor

1999:2

Nr 2 1999

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 40:-

Årgång 16

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tack-samt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källa anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga 1100 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander Norra Berghaget, 667 32 Forshaga. Telefon 054-872754

Layout Anette Carlsson, Tulegatan 4B, 703 54 Örebro, 019-18 69 54

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1999:3 är 4 augusti 1999

Värmlands Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och för-ena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress: c/o Sander, Norra Berghaget, 667 32 Forshaga
E-post: lgsander@algonet.se

Medlemsavgiften är 120 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1999) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge betalar 110 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **0806 1944339**.

Arkiv: Arkivcentrum Värmland, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Besöksadress: Arkivcentrum Värmland, Hööksgatan 2, Karlstad

Föreningen har även en **hemsida** på internet: www.genealogi.se/varmland

Styrelsen

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754 Mobil tel 070 634 81 87

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljung-gatan 39C, 664 32 Grums. Telefon 0555-61153

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhagsgatan 25, 661 40 Säffle. Tel/fax 0533-10559 Mobil tel 070 583 24 96

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4, 652 20 Karlstad, Telefon 054-218232

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 660 60 Molkom. Telefon 0553-10378

Ledamot Anette Carlsson, Tulegatan 4B, 703 54 Örebro. Telefon 019-186954.

Ledamot K-G Lindgren, Linnévägen 11, 661 43 Säffle. Telefon 0533-14124

Registrator Sonja Peterson, Ölmegatan 9 A, 652 30 Karlstad. Telefon 054-219411

Innehåll

Föreningens femtonde årsmöte ...	2
Det montenegrinska kungahuset ..	3
Gransjön - Östmark	4
Släktforskare möttes	
i cyberrymden	5
Giftmorden i Silbodal.	6
Fler rättelser och tillägg till	
"Finnar i Gräsmark	
och Lekvattnet"	14
Värdet var inte bättre förr	15
En ny databas för	
emigrantforskare	15
Lemon	16
Boktips	22
VärmlandsRötter på internet	23
Fjärrlån av mikrokort	23
Släktforskar dagarna i	
september	25
Ur andra medlemsblad	25
Föreningens utgivning av	
böcker och register	26
Enfalt hor i Kroppa	27
Får du inte svar på dina mail?	27

Föreningens femtonde årsmöte

Årsmötet hölls i Rolf Edberg-salen på Arkivcentrum Värmland lördagen den 27 mars. Ett 40-tal medlemmar hade mött upp. Undertecknad inledde med att berätta något om kommande aktiviteter under våren samt om höstens stora händelse: Släktforskar dagarna och förbundets Riksstämma i Karlstad.

Att leda dagens förhandlingar valdes vår hedersmedlem Anders Höglund, Kristinehamn och till möttesekreterare Gunnar Jonsson.

Till föreningsordförande för 1999 valdes undertecknad Lars-Gunnar Sander. Till ordinarie ledamöter omvaldes Bo Cider och Gunnar Jonsson samt nyvaldes KG Lindgren efter Tom Silja som undangett sig omval. Till suppleanter omvaldes Arne Berg samt nyvaldes Anneli Johansson, Kil efter KG Lindgren.

Till revisorer omvaldes Olle Skoog och Lennart Fallberg och till revisors-suppleant Roland Hedström. Till redak-

tör omvaldes Lars-Gunnar Sander. Till valberedning omvaldes Stig Jonasson (sammankallande), Ingrid Johansson och Kenneth Larsson.

1998 års verksamhetsberättelse, resultaträkning, balansräkning, revisionsberättelse samt budget för 1999 godkändes och lades till handlingarna. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

På styrelsens förslag beslutades om oförändrad medlemsavgift för år 2000: 120 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem.

Efter årsmötesförhandlingarna blev det föredrag av Jan-Olof Larsson från Karlskoga som kom att handla om kungahuset i de dagsaktuella länderna Montenegro och Serbien, se referat sidan 3. Dagen avslutades med kaffe och gemytlig samvaro i den mysiga Almqvist-salen på sjunde våningen.

Lars-Gunnar Sander

Det montenegrinska kungahuset

Till vårt årsmöte den 27 mars hade vi som föreläsare inbjudit Jan-Olof Larsson från Karlskoga, heraldiker och stor kännare av Europas furstehus. Efter som NATO:s bombningar av Serbien just börjat, föll det sig därför ganska naturligt att Jan-Olof valde just kungahusen i Montenegro som ämne för dagens föredrag.

Under medeltiden erövrade den turkiska stormakten hela Balkan med ett undantag, Montenegro. Från dess otillgängliga bergstrakter upptog serbiska flyktingar kampen mot turkarna och lyckades därigenom bevara traktens frihet. År 1576 fick biskopen i Cetinje även den världsliga makten i Montenegro, som då blev ett teokratiskt valrike. Detta varade fram till 1852 då biskopen Danilo avsåg sig biskopsämbetet och antog furstetiteln.

Danilo efterträddes år 1860 av brosonen Nikola (Nikita Petrovic Negos) född 1841. Under hans långa regering genomfördes en mängd reformer, som dock föga inskränkte furstens enväldsmakt. År 1910 lät han utropa sig till kung av Montenegro.

Nikita förde en expansiv utrikespolitik och utvidgade sitt rike under rysk-turkiska kriget 1876-78 och Balkankrigen 1912-13. Under första världskriget deltog Montenegro på centralmakternas sida. Sedan de allierade genombrutit Salonikifronten och erövrat Serbien, för-

Nikita av Montenegro på frimärke från 1907.

klarade en folkomröstning av den 26 november 1918 att kung Nikita avsatts och att hans rike förenats med Serbien. Nikita hade då flytt från landet redan 1916 och dog i landsflykt 1921.

Den montenegrinska kungafamiljen måste ha varit en samling märkliga personer. Drottningen, som var av enkel härkomst, var känd för att kunna mjölka kor. Kejsar Wilhelm av Tyskland hade gränsöst roligt åt detta och missade aldrig ett tillfälle att raljera om den montenegrinska drottningens färdighet i komjolkning.

Det kungliga slottet var i själva verket inte mer än en större villa. Skulle hela familjen fotograferas, så fick man göra

det utomhus; rummen i villan var alldeles för små för detta. Trots allt samlade Nikita på sig en stor förmögenhet. Långt senare fann man nämligen en enorm guldskatt inmurad i villans pannrum.

Kung Nikita och drottning Milena hade tre söner och åtta döttrar. *Kronprisen Danilo*, död i landsflykt år 1927, lär ha varit helt värdelös. Han var gift med en tyska som hette Jutta vilket namn hon bytte ut mot ett mer passande slaviskt dito.

Dottern Sorka blev gift med kung Peter av Serbien. Hon var belagd med reseförbud för att hindra henne från att åka hem till pappa Nikita.

Döttrarna Militsa och Anastasia blev gifta med var sin storfurste av Ryssland. Via ockulta intressen och spiritistiska seanser kom de i kontakt med undergöraren Rasputin och det var montenegrinska skorna som introducerade denne hos tsaren.

Dottern Elena blev år 1896 gift med kung Viktor Emanuel av Italien. Som italiensk drottning var hon inte särskilt populär. Bland annat understödde hon Mussolini. Hon dog i Frankrike.

Dottern Anna blev gift med Frans Josef av Battenberg och dog barnlös år 1951 i Schwiz, 97 år gammal.

Den nuvarande tronpretendenten, född 1944, är arkitekt och bor i Paris.

Föredragshållaren avslutade med att även berätta något om de serbiska kungahusen. Här är det två rivaliserande dynastier, Karageorgievic och Obrenovic, som omväxlande innehaft tronen. En ruskig händelse var när en samling upproriska officerare år 1903 på det mest bestialiska sätt mördade kung Alexander och hans drottning Draga. Drottningen hade tidigare varit gift med en ingenjör Masjin och innan dess börjat sin karriär som prostituerad. Alla utom kungen visste att hon inte kunde få barn.

Slutligen nämnde Jan-Olof också den italienske prins som satte morgonkaffet i vrångstrupen någon gång 1941 när han i tidningen fick läsa att Mussolini utropat honom som kung av Kroatien. Formellt var han kung där fram till 1945 men han besökte aldrig sitt kungarike.

Lars-Gunnar Sander

Serbiens skandalomsusade kungligheter. Tv kung Milan (1854 - 1903) som abdikade 1889 och drog sig tillbaka till sina älskarinnor och sin konstsamling. Han efterträddes av sonen Alexander (1876 - 1903) som med sin hustru Draga (i mitten) blev mördad på ett fasansfullt sätt.

Gransjön - Östmark

Kiesinen og Haljainen

For et år siden (nr 4 1997) kom spørsmålet om Kiesinen og Haljainen i Gransjön opp i VärmlandsAnor. Jarl Ericson i Arvika forsvarte her det han har skrevet i sin bok *Finnar i Östmark, Vitsand, Nyskoga, Södra och Norra Finnskoga*. Det går her frem at han ikke har gjort noen egne tanker om de finske slektene i Gransjön, men gjengir fortsatt det som Richard Broberg og tidligere forskere har kommet frem til. Hvor lenge skal vi godta dette? Ved å bruke alle tilgjengelige kilder i dag, viser det seg tydelig at Richard Broberg umulig kan ha brukt alle disse. Det er synd at Jarl Ericson fører dette videre uten å gå gjennom kildene selv og danne seg en mening om problemene i Gransjön.

Hva sa de som bodde i Gransjöområdet da Gottlund vandret over finnskogen i 1821? Gottlund ble fortalt om *et ställe kallat Kiesinens autio* (side 262). I samme området hadde også slektene Vaukkoisen og Vaukkoinen vaert, men alle tre slektene var nå borte fra området. Tar vi en titt i Husforhør for Östmark 1821-25, det som Gottlund skrev inn de finske slektsnavnene, finner vi en mengde Haljainen, men ingen Kiesinen. Tar vi for oss de som kalles Haljainen i 1821 og fører deres linjer tilbake ved hjelp av husforhør og kirkebøker havner vi uten unntak tilbake til Gransjön og Erik Eriksson. Skulle det vaere riktig det som Richard Broberg og Jarl Ericson hevder at alt dette skal vaere Kiesinen, er det merkelig at ikke en i familien brukte Kiesinen som slektsnavn. Jeg nekter å tro at Gottlund kan ha tatt så feil og at alle de som han var i kontakt med i området ikke skulle vite hvilken slekt de tilhørte.

Fryksdals härads domböcker 1602-1700

I Fryksdals härads domböcker 1602-1700 kommer saken opp i vt 1699/31: *Klemet Tomasson och brodern Staffan Tomasson i Gransjön, den senare genom sin svärfader Erik Hollian, vill bördlösa N Röjdåsen, som Mårten Putten sålt till finnarna Henrik Sikan och Mats Karian. Hemmanet har upptagits av de förras sal fader Tomas Klemetsson. Eftersom Mår-*

ten Putten fått fasta på hemmanet 1688 3/3 og de ej heller är släkt med honom, ogillas käromålet.

Her står det helt klart at Erik i Gransjön i 1699 var Erik Haljainen. Det er en gåte for meg hvorfor Broberg og Ericson ikke tar dette med.

Fryksdals härads dombok ht 1700/19

Änkan Annika Hansdotter i Gransjön får sitta kvar på ¹ib, tills hennes yngre barn blir vuxna, och mågen Olof Persson får besitta ²ib, eftersom han framdeles kan byta sin lott i Röjdåsen till Gransjön. Mågarna Olof Larsson och Sigfrid Andersson får tills vidare nöja sig med sina backstugor ³ib. Annika äger 1/8 i Röjdåsen, som hennes mågar Göran Larsson och Staffan Tomasson tillåtes att besitta tills vidare. Nämnden skall skifta arvet efter Erik Eriksson.

Här bekreftes at Staffan Tomasson var måg til Annika og Erik i Gransjön.

Fryksdals härads dombok ht 1726/11

Bröderna Erik och Johan Erikssöner i Gransjön har vid förra tinget fått 1. Uppbud på 1/3 Gransjön, som deras mor Anna Hansdotter 1717 testamenterat dem. Hennes övriga arvingar Anders Nilsson i Långerd, Per Olofsson, Erik Olofsson och Per Sigfridsson i Gransjön försöker att hindra lagfarten, under påstående att Anna ej lämnat sonen Johan Eriksson mer än hans arvslott. De åberopar som vittnen styvfadern Erik Persson i Millmark och Johan Matsson i Röjdåsen. Erik Persson berättar att hans hustru på Erik Erikssons bröllop lämnat denne hälften av sin 1/3 hemmanet, men när Annas bror Hans i S Röjdåsen föreslagit att hon skulle ge sonen Johan den andra hälften, har Erik Persson påmint henne om att hon i så fall ej skulle ha något till sin egen försörjning, varpå hon då endast gett bort vad hon lovat sonen Erik. Johan Matsson har vid samma bröllop hört Anna säga, att hon gett Erik bröllopgåvan för att han skulle försörja henne och hennes "gubbe", men Johan Eriksson hade ej nämnts. Mårten Andersson, som ej får avlägga ed, eftersom han är dömd för något snatteri, påstår däremot att Anna sagt att bägge sönerna

skulle ha hennes jord. Rätten finner det nödvändigt att inkalla Henrik Persson i S Röjdåsen och Nils Nilsson i N Röjdåsen att beediga sitt intygande beträffande hustru Annas testamente, varför målet uppskjutes.

I denne dombok avskriften får vi også vite hvem Annika Hansdotter var. Som søster til Hans i Röjdåsen er hun en Valkoinen fra Vastaberget i Vinger. Dette har ikke Broberg eller noen annen tidligere fått med seg. Takk og pris at avskrifter av domboka er gjort for Fryksände.

Her kommer det også frem at Annika giftet seg på nytt etter at Erik Eriksen Haljainen døde. For å gjøre forvirringen komplett måtte det jo bli med en som het Erik. Nå fikk disse to ingen barn. Erik Persson flytter nok tilbake til Millmark da han blir enkemann. Dette fremkommer i senere saker i domboka.

Ut fra disse arveoppgjørene er nog alle barna i familien helsøsken, så min teorien fra tidligere om at Erik Kiesinen kunne vaere far til de eldste, kan ikke stemme.

Første gang Erik Kesen er nevnt i Gransjön er i Verifikasjoner 1662 og 1664 og i Tiondelängd 1669. I mantalslängd og tiondelängd for 1673 dukker så Erik Hollian opp for første gang. Han står da oppført sammen med en Erik Pärsson. Hvem dette er, er uklart for meg. Trolig må det vaere en annen en den som Annika Hansdotter gifter seg med etter at Erik Eriksson Haljainen er død. I dombok 1676 vt 29 selger Erik Pärsson ⁴hemmanet til Hans Jonsson i Gransjön. Kan denne Erik Pärsson vaere Erik Kiesinen? I hvertfall selger han seg ut av Gransjön, men han fortsetter å bo her. Siste gang nevnt i mantalslängd 1686.

Dombok 1677 ht 42

Nämnden skall undersöka om finnen Göran Göransson åverkat på grannen Erik Erikssons ägor.

Dombok 1680 ht 4

Olof Gunnarsson i Brede (Gruve), fullmäktig för länsmannen Arne Olofsson i Grinder, uppger att finnen Erik Eriksson i Gransjön åverkat på Grinders skog.

Släktforskare möttes i cyberrymden

En släktforskarträff av "modernt" snitt anordnades lördagen den 24 april samtidigt i Arkivcentrum, Karlstad och Stadsarkivet, Stockholm med gemensam mötesplats i den s. k. cyberrymden. Arrangörer var Värmlands Släktforskarförening och StorStockholms Genealogiska Förening (SSGF). I Karlstad samlades vår förenings styrelse, jämte några ytterligare medlemmar för att lösa problem som SSGF:s medlemmar gett tillkänna via e-post och fax.

På samma sätt hade SSGF:s styrelse och övriga intresserade medlemmar inställt sig på Stockholms Stadsarkiv för att hjälpa värmlänningarna att spåra släktingar i Stockholms många gånger svårbearbetade folkbokföring. StorStockholms Genealogiska Förening har sin speciella prägel inom förbundet genom att dess medlemmar forskar inom hela Sverige. De flesta stockholmare är ju faktiskt "lantisar" någon generation tillbaka. Syftet var att stimulera intresset för Värmland respektive och ett sätt att pröva en ny väg att hjälpa varandra i forskningen.

Till forskningsledaren Bernhard Granholm hade inkommit ett 50-tal frågor, de flesta i god tid före själva forskningsdagen, men också några under da-

gen. Några frågor var av sådan natur att de kunde sorteras bort tidigt, såsom frågor om en viss persons förehavanden efter utvandringen till Amerika eller frågor om händelser efter 1895. Då fick i stället hänvisas till andra fora. Tumregeln, som återupprepas i alla råd som ges till släktforskare, men som blev särskilt tydlig för oss som försökte besvara frågorna var att ju tydligare och klarare en fråga är ställd, desto större chans är det att den får sitt svar. Självt kunde jag hjälpa till att tyda en slarvig utflytningsnotering från Stora Kils husförhörlängd som "Grafv" (förmodligen Grava), men också konstatera att en viss Stephan Öhman förmodligen inte var född i Värmland, som frågeställaren hade hoppats.

De frågor som inte fick sitt svar kommer att publiceras i denna tidskrift för vidare efterforskningar. Vissa frågor är svåra att lösa utan hjälp av originalböckerna, som tydningen av något som på mikrokortet bara är en fläck, men som i original är tydligt. Några sådana problem kunde också lösas av oss. Svaren översändes via e-post och fax.

Alla problem kunde inte lösas under dagen på Arkivcentrum, och inte heller kunde de stockholmare som efterfrågats hittas, men formen kan ändå vara intres-

sant för nya släktforskarträffar i cyberrymden. För kontakter mellan Stockholm och landsorten har denna form ett stort värde, och kanske kan den användas även vid kontakter med andra orter där det finns intressanta arkiv.

Carl-Johan Ivarsson

Nytt från Arkivcentrum

Beståndet av mikrokort har kompletterats med till Värmland gränsande församlingar i Skaraborgs och Örebro län. Inköp av kort från Kopparbergs och Älvsborgs län planeras. Vidare har generalmönsterrullorna för Närkes regemente 1812-1884 och Värmlands tremänningsregemente till fots 1713-1719 tillkommit. Dessutom finns nu även mantalslängder och jordeböcker 1649 och 1738, samt register till lantmäteriets fastighetskartor och kartor gällande Värmlands län. I höst kommer mikrokorten på det värmländska domstolsmaterialet fram till ca 1860.

Efter närmare tretton år som chef för Värmlandsarkiv tillträder Bode Janzon den 1 juni tjänsten som chef för landsarkivet i Uppsala. Värmlands Släktforskarförening tackar för ett gott samarbete under de gångna åren och önskar lycka till på det nya stället.

Har Du betalt medlemsavgiften?

Det är fortfarande ett antal medlemmar som inte har betalt medlemsavgiften 120 kr för år 1999.

Skulle Du av någon anledning ha glömt detta, så bifogar vi ett nytt inbetalningskort med detta nummer av VärmlandsAnor. Tänk på att obetalda medlemsavgifter innebär en hel del extrajobb för styrelsen!

Erik förnekar detta, varför tvenne män ur nämnden skall tillsammans med tvenne från norska sidan företa undersökning.

Dombok 1684 ht 42

2/8 i Gransjön, Erik Eriksson ib har köpt 1/8 av Pål Sigfridsson ib för 30 rd och 1/8 av Göran Göransson ib för 40 rd (2. Och 3. Ub lyder på 1/8 i Gransjön).

Dombok 1686 vt 83

Gransjön på Millmarks ägor, som Samuel Simonsson och hans hustru bördlöst från förra ägaren Erik Eriksson., Samuels hus-trus styvfader Eskil Sigfridsson har 1646 upptagit hemmanet, som efter hans död kommit i andra händer, Erik Eriksson har 1684 köpt hälften därav av Pål Sigfridsson i Gransjön (Ransjön) för 30 rd och den andra hälften av Göran Göransson ib för 40 rd. För den senare hälften har

fastebrev utgetts 1676 (vt nr 29) och till den förra har Samuels hustru bördlöst. Eftersom hemmanet tål endast en äbo, får hon utlösa Erik Eriksson.

Her kommer jo beviset på at Erik Eriksson Haljainen köpte den delen som Erik Persson solgte i 1676.

Dombok 1691 ht 54

Erik Eriksson i Gransjön begär att Samuel Simonsson ib skall frånträda sin hälft i hemmanet, eftersom han ännu ej betalat Erik därför. Rätten dömer Samuel från hemmanet.

Her får Erik tilbake eiendomsretten i Gransjön. Han har nok hele tiden bodd her, selv om Samuel sto som eier.

Dette skulle etter min mening vise helt klart at Erik Eriksen var en Haljainen.

Magne Ivar Mellem

Giftmorden i Silbodal.

I förra numret presenterade vi början av den tragiska historien om kyrkoherden Lindbäck i Silbodal som gjorde sig skyldig till ett antal barmhärtighetsmord. Gun Albinsson Karsson från Karlstad har skrivit av några av Nordmarks häradsrätts protokoll i detta mål. Här kommer den sista delen.

Hovrättens prövning

Till Härads Högvingen Herr Lagmannen, Riddaren af Kongl Majt:s Nordstjerne Orden Anders Örtendahl.

Kongl Hofrätten har förehaft ett af Nordmarks Härads Rätt den 20 juni och af Domcapitlet i Carlstad den 12 juli innevarande år, afdömt Kongl Hofrättens Prövning underställt Mål, angående Kyrkoherden Anders Lindbäck hvilken uppå åtal af tf Länsman G M Lidén, Härads Rätten om sitt försvunnen att hafva åt Enkan Karin Pehrsson i Huken, inhyssmannen Nils Pettersson i Fårskog och förre Handlanden Anders Lysén, i uppsåt att dem afdagataga, ingifvit gift, till följd hvaraf de aflidit i anseende hvartill Härads Rätten med åberopande af 14 Cap 1 o 18 §§ Strafflagen dömt Lindbäck för mord att mista lifvet hvarjemte Härads Rätten meddelat yttrande om ersättningar i Målet och har Domcapitlet med åberopande af 25 Cap 20 §§ Strafflagen 19 Cap 1 §§ Kyrkolagen och Kongl Brevet den 7 Dec 1787 skildt Lindbäck från såväl sin Kyrkoherdebeställning i Silbodahls Pastorat som ock från Prestembetet varandes Härads Rätten berörde Utslag underställt Kongl Hofrätten jämväl i hvad det samma röner Johanna Ågren som i sammanhang med Åtalet mot Lindbäck varit vid Härads Rätten tilltalad för olofvligt innehafvande af Arsenik i hvilken del Kongl Hofrätten denna dag meddelat serskildt utslag, beträffande Lindbäck har Kongl Hofrätten af Handlingarne i Målet inhemtadt hurusom Lindbäck och erkänt och uppgifvit att han efter besök hos fattiga och obotligt sjuke inom Silbodahls Pastorat kommit på tanken att förkorta sådant lidandes lif och i denna afsigt under sommaren 1864 förskaffat sig gift på det sätt som han afskrapat Arsenik från tallrikar hvilka innehållandes

sådant gift blandat med vatten varit af Johanna Ågren för flugors dödande utställda i Lindbäcks Bostad samt derefter sönderstött den sålunda erhållne Arseniken och blandat större delen deraf i vin.

Att han under Nattvardens utdelande den 19 Oct 1864 åt Enkan Karin Pehrsson i Huken och hennes son Daniel Andersson samt den 30 derpå följande November åt Nils Pettersson i uppsåt att dem afdagataga, gifvit af nyssomförmälde vin. Att Lindbäck jämväl vid flera förutgående tillfällen äfvensom en gång under vintern innevarande år att i afsigt att bringa Daniel Andersson om lifvet vid Nattvarden meddelat honom Arsenikblandat vin och orsaken hvarföre giftet icke haft åsyftad verkan på Daniel Andersson, efter hvad Lindbäck förmodade varit att Daniel Andersson icke förtärt tillräckligt af vinet samt att Lindbäck hos vilken Handlanden Lysén skulle njuta föda och husrum till sin död i ersättning hvarför Lysén utgifvit en d 28 januari 1863 daterad Skuldsedel å 10.000 Rdr att betalas vid anfordarna med ränta.

Omkring slutet af November 1864 då Lysén hvilken förut varit sjuklig efter förkylning klagat öfver ökat illamående kommit på tanken att afdagataga äfven honom och för sådant ändamål dagarna näst före Lyséns den 15 Dec samma år timade död på aftonen hvarje dag kort innan husfolket samlats till måltiden strött Arsenik i den mjölkallrik som varit fram-

satt vid den för Lysén bestämde plats vid Bordet hvarefter Lysén haft uppkastningar om nätterna och slutligen aflidit och har under ransakningen Rotehjonet Per Olsson i Sillegård inför Häradsrätten uppgifvit att han som vid ett tillfälle på hösten 1864 vid Prestgården emottagit Nattvarden af Lindbäck dervid vinet smakade erg omedelbart derefter kännit sig illamående och under vägen från Prestgården haft häftiga uppkastningar, samt sedermera icke varit frisk under de påföljande åtta dagarna, hvarförutom anmält blifvit att Lindbäck på hösten 1864 gifvit Annika Nilsdotter, en dryck som enligt Lindbäck uppgifvit innehållit läkemedel äfvensom låtit skicka en dylik till drängen Daniel Danielsson i Klefvane och att efter intagande någon del häraf mindre Annika Nilsdotters son och Daniel Danielsson än äfven Hustru Anna Danielsdotters i Klefvane minderåriga dotter som erhållit en thesked af den till Daniel Danielsson förde drycken fått uppkastningar.

Nu emedan Häradsrätten underlåtit att på sätt ske bort meddela yttrandet ifråga om den i målet jämväl gjorde angifvande att Lindbäck skall hafva sökt meddelst gift afdagataga ofvanbemälte Daniel Andersson och Kongl Hofrättens tillika såsom ofullständigt i målets utredning anmält att Lindbäck icke blifvit tillhållen att angående sina lefnadsomständigheter särdeles hvad hans förmögenhet hvilken

Silbodals kyrka.

rörer afgifva en fullständig berättelse, att Härads Rätten underlåt tillse att på sätt Lag stadgar Prestbetyg rörande Lindbäck blifvit till Härads Rätten ingifvet, att Lindbäck ej heller affordrads närmare redogörelse för de serskilde omständigheterna vid Brottens förberedande och utförande att fullständig undersökning för utrönande huruvida Lindbäcks uppgift om åtkomsten af Arseniken må anses trovärdig icke egt rum i hvilket afseende Lindbäck bort anmanas att uppgifva.

I hvad skick fluggiftet å de uti Lindbäcks bostad framsatte tallrikarne befunnit då afskapningen verkställdes i hvilka rum tallrikarne då stått hvilka mått och steg Lindbäck må hafva vidtagit för att undvika husfolkets uppmärksamhet vid afskrapningen, huru många gånger och vid hvilka tider sådant egt rum, huru mycket gift han hvarje gång erhållit, huru han förfarit vid Arsenikens förfarande och huru det blandades i vinet, huru mycket vin han på detta sätt uppblandat. Om tillblandningen verkställdes vid flera tillfällen, huru mycket Arsenik han använt till vinet och huru mycket han serskildt förvarat med mera.

Att vidare i fråga om åtkomsten till Arseniken dels Lindbäck icke förhållit såväl osannolikheten deraf att han kunnadt af fluggiftet erhålla den myckenhet Arsenik som syns vara af honom använt som äfven hurusom det af Lindbäck erkände förhållande att han vid flere tillfällen före den 19 Oct 1864, vid Nattvardens meddelande åt Dan. Andersson, gifvit honom gift i vinet, vid jämförelse af i öfvrigt förekommit om tiden för detta Nattvardsgångar antyder det Lindbäck redan före sommaren 1864 på uppgifvna sätt insamladt Arsenik och innehåft och använt sådant gift, dels Johanna Ågren och det öfvriga husfolket icke blifvit närmare hörde, i fråga om fluggiftet i hvilket avseende Johanna Ågren bort serskildt tillhållas att uppgifva huru mycket Arsenik hon till hvarje tallrik använt att huru de af Lindbäck vid förhör inför Kon Bef Hafv skriftligen lemnadt uppgift att Silbodahls Församling vore i anseende till mängden af fattige bland hvilka funnes många långvarigt och obotligt sjuke betungad af dryga fattig-

vårdsomkostnader i förening med den omständighet att Karin Pehrsson, Daniel Andersson och Nils Pettersson, Per Olsson. Dan. Danielsson och Annika Nilssons son, antingen redan tillhörde fattigvården eller skäligen kunde antagas komma att snart tillhöra den, lämnar rum för den misstanke att icke alenast på sätt Lindbäck uppgifvit hos honom vid fattiga sjukas åsyn uppkommit medlidande, utom äfven tanken på förminskning af den med fattigvården förenade tunga föranlett Lindbäck sitt fattande af uppsåtet att undanröjda sådana personer som vore i behof af understöd.

Häradsrätten icke styrkt att få utredt huruvida Församlingen varit af fattigvården synnerligen betungad och om Lindbäck sjelft kunde äga någon fördel af att söka bereda Församlingens lättnad i berörde avseende, att Härads Rätten underlåt att med anledning af hvad Lindbäck på sätt ofvan förmålt uppgifvit om bevekelsegrunden till de af honom företagne förgifvningar förskaffadt sig tillförlitlig kännedom om och i hvad mon Karin Pehrsson, Dan. Andersson, Nils Pettersson och Lyséns belägenhet, varit af beskaffenhet att uppväcka medlidande hvilket avseende upplysning bort sökas bland annat genom inforande af Dr L G Örtengrens yttrande.

Huruvida Obduktionsföreteelserna gifva anledning att antaga att Karin Pehrsson, Nils Pettersson och Lysén, lidit af obotlig sjukdom eller svåra plågor, oberoende af Arsenikförgifningen, att Lindbäck icke blifvit tillspord om de serskilde mordförsöken mot Dan. Andersson, derom Härads Rätten bort söka att denna utredning jämväl genom utfordrande af de anteckningar Lindbäck bör hafva gjort om tiden för Nattvardens meddelande åt Dan. Andersson, liksom åt Församlingens medlemmar i allmänhet.

Att Lindbäck haft olika uppgifter om syftet till Lyséns förgifvning icke blifvit anledning heraf och mer uppmärksammade af de liknelser som mot Lindbäck förekommit att härvid hafva låtit leda sig af beräkning på egen fördel, alvarligen uppmanat att omnända syfte väl afgifva en sanningsenlig bekännelse och ej heller tillhållits att uppgifva huru

och när bekantskapen emellan Lindbäck o Lysén uppkommit, jämte första början till och den vidare utvecklingen af deras inbördes Affärsförhållande, att sedan Rättaren Lindblad och drängen Nils Ers-son inför Härads Rätten, uppgifvit att de i augusti 1864 bevitnat den af Lysén till Lindbäck utgifvne Skuldsedel, hvilken varit daterad den 28 Jan 1863. Härads Rätten underlåt tillfråga vittnena om förloppet vid Skuldsedeln bevitnande att noggrann undersökning icke egt rum, angående det sättet hvar på Lindbäck vidbragt Lysén Arsenik i hvilket afseende förekommer bland annat att Lindbäck och öfvriga personer hvilka blifvit hörde angående de härmed gemenskap ägande omständigheter haft sväfvande ofullständiga och mot hvarandra stridande uppgifter utan att hafva blifvit tillhållne att desamma närmare förklara att ehuru Lindbäck haft stridiga uppgifter i fråga derom huruvida Per Olsson vid det tillfälle då enligt hvad nämndt är, Nattvardens honom meddelades erhållit giftblandadt vin.

Lindbäck icke blifvit affordrar en fullständig berättelse om förloppet och de närmare omständigheterna vid Nattvardens meddelande åt Per Olsson. Vid nyssnämde tillfälle och Lindbäck ej heller anmodats att redogöra huruvida han haft det giftblandade vinet så vårdslöst förvaradt eller användandet deraf lagdt så liten vikt att det kunnat inträffa att såsom af hans omförmålde uppgifter skulle kunna slutas Lindbäck utan bestämdt uppsåt af förgifvning gifvit Nattvardsgäst giftblandadt vin att Härads Rätten underlåt efterforska huruvida Lindbäck kan hafva haft någon serskild anledning att vilja undanröjda Per Olsson, samt att Lindbäck blifvit att icke närmare redogöra för beskaffenheten af de Läkemedel han skulle utdela, hvarifrån han desamma bekommit, huru länge han befattadt sig med sjukdomars botande med mera som dermed eger gemenskap.

Ty har Kongl Hofrätten funnit skäligt att med undanröjande af Härads Rättens utslag beträffande Lindbäck visar målet i denna del åter till Härads Rätten som har att detsamma i vederbörandes närvaro ånyo företaga och sedan Ransakning

blifvit i förenämde och de flera hänssende hvarutinnan til följe af målets fortsatta handläggningar undersökning kan ifrågakomma till nödige fullständighet bragt, nytt Lagligmätigt utlåtande meddela, kommandes emellertid målet i den del som varit föremål för Domcapitlets pröfvning kommer att hos Kongl Hofrätten vila i Stockholm den 19 Sept 1865.

*På den Kongl Hofrättens vägnar:
G A Sarre.*

Urtima ting den 14 november 1865

År 1865 d 14 November, förrättade af underteknad vice Härads höfdingen, på grund af Rättegången 17 sistlidne October tillförordnande af Domhafvanden Urtima Ting med Nordmarks Härads Rätt, Tingsstället Långlanda, för handläggning af nedannämde Ransakningsmål och biträdde dervid af NM Anders Nilsson, Snarkil, Olof Andesson, Harnäs, Lars Danielsson, Årjäng, Lars Nilsson, Töresbyn, Nils Nilsson, Selen, Erik Andesson, Bruntorp, Lars Nilsson, Breviken o Dan. Andersson i Långlanda.

§§ 1

Sedan det af Kongl Majt:s och Rikets Svea Hofrätts orders meddelande förordnande blifvit uppläst, utlystes Tinget och påbjöds Rättegångsfrid.

§§ 2

Under sistlidne September hade Domhafvanden tillstädeskommit med en så lydande skrifvelse: Till Härads Höfdingen Herr Lagmannen etc. Bil: A. I anledning häraf hade Ransakning med häktade Lindbäck blifvit utsatt att denna dag kl 9 fm företagas hvartill blifvit kallade: Mamsell Johanna Ågren, Rotchjonet Per Olsson, Sillegårds, Erik Lysén, Hult, Jan Nilsson, Bäckebo, Annika Nilsdotter o hennes son Nils Danielsson Lidén, afledne Dan. Danielsson i Klefvanes Moder Enkan Lisa Andersdotter, Herr Provicalläkaren Dr L G Örtengren, afskedade Soldaten Nils Woxman, samt Lindbäcks f d tjänstefolk, Rättaren Anders Lindblad, Skålleru, Nils Eriksson, Näs, pigorna Ingeborg Olsdotter, Annika Andersdotter, Anna-Lisa Olsdotter, Agneta Olsdotter, äfvensom Torparen Nils Larsson, Lars Olsson. Och inställde sig i närvaro af Länsmannen A M Bengtsson i

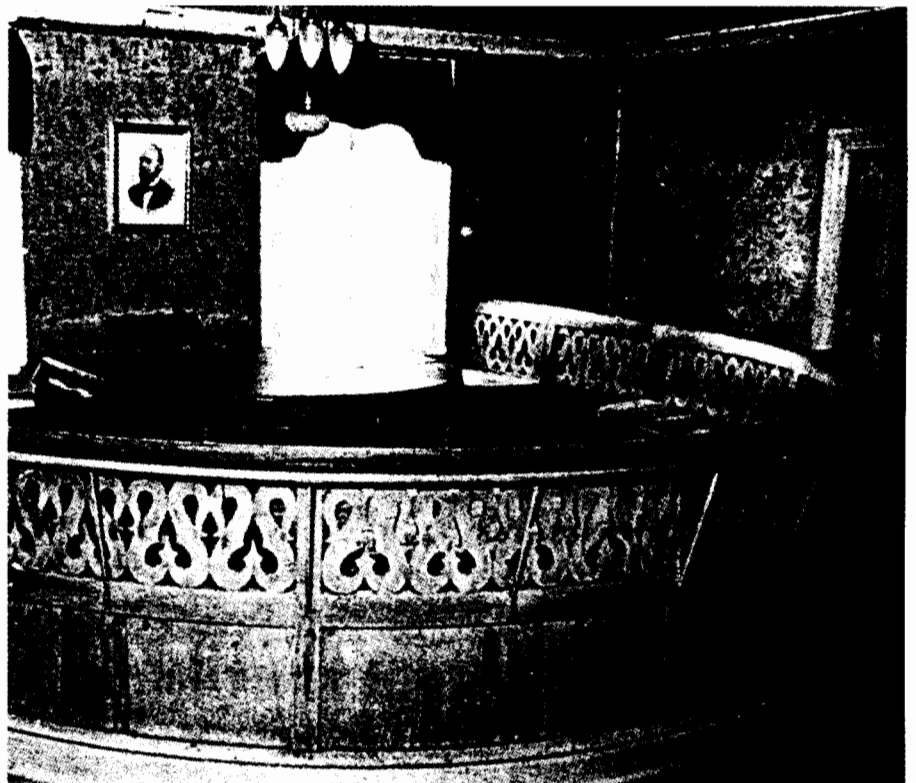
egenskap af Åklagare, bemälte personer med undantag af Annika Nilsdotters son Nils Danielsson Lidén som enligt hvad som upplystes vore mindre vetande, samt aflidne Dan. Danielsson i Klefvanes Moder Lisa Andersdotter, hvilken uppehöll sig i Christiania och voro Erik Lysén och Jan Nilsson åtföljde af Bröstarfvingen Kontrollören C G Lindahl, såsom Rättegångsbiträde. Hvarför utan Kyrkoherden J Svensson och anmälde sig som Consistorie Ombud.

Sedan Kongl Hofrättens omförmälde skrifvelse der blifvit uppläst förehemtades Lindbäck för hvilken Åklagaren nu företedde ett så lydande Prestbevis: Se, jag Anders Lindbäck etc.

Efter uppläsandet häraf och sedan Johanna Ågren blifvit tillsagd att taga afträde, hördes Lindbäck på serskilde frågor till en början rörande sine föregående lefvnadsomständigheter. Han var född å tid och Ort som i Prestbetyget omförmäler. Hans föräldrar Sven Andersson o dennes Hustru Lisa Olsdotter, hvilka numera voro döda, hade arrenderat hemmanet Brevet och varit fattiga men välfrejdade.

Utom Lindbäck hade de ännu en son 3 åhr yngre som blifvit Handlande, af fadren hade Lindbäck lärt läsa och skriva, sedan han blifvit något mera växt hade han fått sysselsätta sig med att valla Kreatur men enär Lindbäck haft svag kroppsbyggnad och varit mindre fallen för kroppsarbete samt dessutom egt anlag för läsning hade Morbrodern Commministern Johan Nordahl i Nössemark år 1810 tagit Lindbäck hem till sig för att bereda honom till inträde i Wenersborgs skola. Hos denne hade Lindbäck vistats ett år hvarande han som genast bestämt sig att blifva sint att lära -- och andra skolämnen.

År 1820 hade han intagits på Wenersborgs skola der han de första 2 åren af välgörande menniskor fått s k matdagar hade ock för öfvrigt förtjenat sitt uppehälle genom att biträda en af lärarna med mathemtning och annan uppföring. Derefter hade han erhållit kondition som han bibehållit till dess han år 1824 lemnat Wenersborg för att intagas i Skara skola der han först der han ock utträdde i 3:e klassen och sedan sedermera

Innanför det här skranket hördes de åtalade.

inkom i den 4:e och här anställdes han som Informator i två familjer nemligen Läraren Assessor Thil och Kapten Brandt, hvilket satte honom i tillfälle att genomgå Gymnasium år 1829, Januari hade han afrest till Upsala och den 2:e februari blifvit student derstädes.

Med de besparingar han kunnat göra på sine Informatorslöner och af de bidrag i matvaror och dylikt han undfått af sine bemälda principalier, hade han i början uppehållit sig på ---. Sedermera hade han meddelat enskild undervisning af skolgossar som hade uppgått ända till 12 st.

Sedan han fullbordat sina analogiska studier de enda han vid Universitetet i det han från d 19 Dec 1830 blifvit Prestvigd och derefter vardt anställd som Skolmästare å Upperuds Bruk och sedan Adjunkt i Skållerud i hvilken förenämde egenskap han i Bruket erhållit fritt vivre eller 7 tunnor Råg. Hans lön som Adjunkt hade nemligen 16 tunnor nämde sädesslag. Den skuld af 15 Rdr hvaruti han vid sit Embete i tjensten sig för anskaffande af kläder hade han nu betalt och derjämte årligen något förbättrat sin ställning att han insatt besparingar å Bruket å någon annan verksamhet än den nyss nämde hade han under sin --- å Upsala icke egnat sig likasom han icke idkat andra studier än de ---.

År 1834 hade han lemnat sin befattning som Skolemästare och med den förenämde befattningen af Pastorsadjunkt förenat deraf 1:o Komminister i Ö:a Pastoratet samt flyttade till det der belägne dels Mantal Kroken som egts af Inspektoren Ågren med hvilken Lindbäck under sina vistelser i Upperud gjort bekanskap. Lindbäck hade nu ingått äktenskap med sin kvarlevande Hustru Charlotta Fredrika Bergman, och för Bruken som han nu dervid öfvertagit hade han i Arrende erlagdt 350 Rdr som utgå på det sätt att 300 Rdr skulle beräknas som godtgjorde till Lindbäck för det Ågren och dennes Brorsdotter Johanna Ågren som bodde derstädes och njutit underhåll af Lindbäck hvaremot de återstående 50 betalas kontant, Ågren som skulle af Johanna Ågren och en för hvars del serskildt anställd piga hade för sin räkning haft ett rum och Johanna Ågren

ett, sjelft hade Lindbäck för sig och sin familj förfogadt öfver de öfvriga fem rum som funnits å Kroken. Då Ågren år 1840 dött vid en ålder af öfver 80 år inköptes Kroken af Johanna Ågren, som genom serskildte Testamenten bekommit förutan alla hans lösa Egendom, bestående af penningar och waror, Fierdedelen i Fastigheten hvilken hon derefter försåldt till Lindbäck och Bonden Jonas Brage som å hvar sin halfpart der fått serskildte Köpobref af Kroken till Hemföld för 1000 Rdr hvarå Lindbäck utfärdadt Skuldebref som han kort före Ågrens död inlöst.

Lindbäck hade afyttrat sin lott i den Fasta Egendomen till Brage mot vilkor bland annat att Lindbäck skulle på Arrende få bibehålla hela nämde Egendomen till Disposition och --- Pastoratet och hade Johanna Ågren som sedan längre tid tillbaka varit förtrogen bekant med Lindbäcks Hustru att i tjenst kvarvarit i Lindbäcks Hus mot viss årlig betalning. Det Capitalet som Johanna Ågren egde uppgående enligt hvad Lindbäck trodde till omkring 8000 Rdr hade hon genom faddergåfva år 1848 skänkt Lindbäcks 2 söner att tillfalla dem efter Johanna Ågrens död.

Lindbäck för hvilken detta Arrende varit synnerligen förmånligt hade under den tid han innehaft detsamma kunnat icke alenast bibringa sina Barn en Karl som uppfostrar utan äfven förhåller sin ställning fick han år 1859 då Brages måg som efter Brages död blifvit ägare till Kroken och sjelft ville tilltråda detsamma i afträde, derför gifvit heonom 2000 Rdr varit ägare af omkring 9500 Rdr.

Från Kroken har Lindbäck flyttadt till ett ställe vid namn Nordkärr der han förligit var i 2 år till dess han 1861 d 1 Nov tillträdde Silbodahls Pastorat, hvart han derförinnan icke kändt folket och serskildt icke de personer hvilka han sednare afdagatagit eller sökt afdagataga.

De (förföljelser) hvilka Lindbäck förmänt sig här hafver varit föremål, afsåg han förnämligast dels af de flere angifvelser för tjenstefel som en Handlande i Silbodahl vid namn Köhlin hvilken Lindbäck efterhållit för olofvlig Brännvinsförsäljning, mot Borgen skall gjort

dels t f Länsmannen Lidén mot Lindbäck angängiggjorde ansvarstalan för Skogsåverkan.

Avlidne Lyséns förnämde Arfvingar och voro Rättegångsbiträdena anmälde nu att i anledning deraf att fordra de gångne ryckte att Lindbäck skall hafva medelst gift afdagatgit Inspektoren Ågren genom hörd undran i Silbodahl fått ny fart. Polisundersökning herom hållits af vederbörande Tjenstemän inom Dalsland äfvensom meddelst legalt hemtning i de uppgräfvda kvarlevorna härom kännedom och förklarade Lindbäck i anledning heraf att omförmälde rykte som aldrig nått Lindbäck förrän han blifvit inställdt i detta Mål och hans hörande förmimmer han betvivlande saknade all grund, tilläggandes Lindbäck att dess för honom skolat vara en fördel att Ågren lefva än längre.

I avnämde å belägenheten af Boningsrummet Silbodahls Prestegård icke annorledes finnas två Manbyggnader, en äldre och en yngre, belägne midt emot hvarandra bestående den förra af en den sednare af två våningar, att från Förstugan i den förre ingången ledde en till höger in i Lindbäcks Expeditionsrum och en midt för Förstugsdörren till en Sal, till höger om hvilken Lyséns rum varit beläget och hade dörr förr funnits mellan detta sistnämde och Expeditionsrummet, ett i den sednare byggnaden på nedre botten funnits ett rum till en vanelig Förstuga utan i sammanhang med något annat rum, ett rum till höger sammanboet med en bredvid liggande Kökskammare, en Sal midt för Förstugan herom sammanvorden till höger en förenämde Kökskammare till venster med Sängkammaren varande på den gaveln af Byggnaden där Kökskammaren och der till höger i Förstugan befintliga rummet låge gjord en tillbyggnad för Köket samt att öfvra våningen vore inredt i likhet med den nedre med undantag deraf att någon motsvarighet till Köket derstädes icke förut funnits.

Härefter anbefaltes Fångbevakningen att ur Tingssalen afföra Lindbäck medan Johanna Ågren åter förekallades, hördes och på serskilde frågor förmälde att hon hvilken sedan sin ungdom vistats hos Inspektoren Ågren på Kroken, under det

Lindbäck i egenskap af Skollärare bodt på --- längd från Kroken belägne Upperuds Bruk gjort bekantskap med denne som ofta plägat besöka Inspektoren Ågren och efter det Lindbäck sedan han ingått giftermål med sin nuvarande Hustru år 1834, Arrenderat och tillflyttadt Kroken, Inspektoren Ågren och Johanna Ågren derstädes kvarbodt mot ock årlig betalning som afdragits på Arrendesumman, att sedan Inspektoren Ågren år 1840 med en ålder af öfver 80 år aflidit samt Johanna Ågren, hvilken på grund af två serskilde Testamenten, ett år 1828, arfvfallit inbördes blifvit emellan Inspektoren Ågren och flera år före mannen aflidne Hustru och ett annat från år 1838, år 1839 blifvit ägare af all den lösa kvarlåtenskapen efter Inspektoren Ågren jämte ~ del af Kroken på offentlig Auktion utaf medarfvningarna inlöst hela Hemmanet hade hon under numera försålt till samma till Lindbäck och den ofvambemålte Brage, hvarom efter denne på Orten som Lindbäck uppgifvit af den sistnämde tillgjorde sig jämväl hans Lott och hade Lindbäck haft kännedom om både förenämde ---tion att Inspektoren Ågrens lösegendom hafvande belargar bestått af penningar, när hon förut till Lindbäck sålt sine Lösören för 1000 Rdr contant som Lindbäck 3 veckor före Inspektorens död inlöst med pengar som funnits bland kvarlåtenskapen efter Inspektoren.

Att Johanna Ågren hvarjämte en af Lindbäck för sådant ändamål serskildt aflönad piga, skulle och vårda Inspektoren Ågren med hvilken hon under den första tiden af Lindbäcks vistelse å Kroken sammanbott i ett rum och som ända till den sednaste tiden af sitt lif varit vid god hälsa, såsom hennes ord föllo (iakttagit några serskilde symtom) af den sjukdom hvaruti Inspektoren aflidit eller om med densamma äfven fördrut uppkastningar och då hennes uppmärksamhet härvid förleddes tro att yttringarna af denna sjukdom omöjligt bort kunna undgått henne som haft närmaste vårdnaden. Inspektoren att denne vid berörde sjukdom icke haft några uppkastningar utan att sjukdomen börjat med några dagars illamående hvilket öfvergått till feber som

vidare kortat Inspektorens lif, förklarade Johanna Ågren att hon icke före de ifrågavarande tilldragelserna i Silbodahl hördt ryktet att Ågren skulle gjutit en onaturlig död fått Inspektoren Ågren som under ända från 1834 oafbrutna vistelse i Lindbäcks Hus stått på den vänskapfullaste fot med såväl Lindbäck som hans son och däröfver den öfvriga familjen samt haft förtroende af den varande de serskilde medlemmars angelägenheter om Lindbäck hur hon haft den uppfattning att han med ett gladt och skämtsamt lynne försedt förande verksamhet och ordningssinne, att han och varit kraftig men icke härsklysten mera kunna förefalla så, god hushållare utan att deruti gå till öfverdrift villig och god emot folket samt var något häftig men lätt blidkad, att Lindbäck som ofta haft besök af Församlingsborna och sjelft ofta i socknebud och eljest plägat besöka i synnerhet de fattiga bland dem aldrig varit någon otålighet heröfver aldrig något misshag äfven det besvär som derigenom förorsakat honom utan --- sjelfmant uppträd varit de behöfvande och till dem medfört bröd och potatis och dylika, liksom Lindbäck flera gånger tillsagt sin Hustru att följa besökande stackare hon skulle hafva mat erinrade sig Johanna Ågren serskildt att Nils Pettersson i Fårskog och hans Hustru nästan varje vecka kommit till Prestgården och fått mat samt att Lindbäck som ofta talat om Nils Pettersson och Dan. Andersson i Hukén, fattigdom, som ofta till den sistnämde tillskickadt de sjelf medfört matvaror och hade Lindbäcks Hustru och Johanna Ågren vid ett par tillfällen varit Lindbäck följaktiga då han i sådant ärende besökt Dan. Andersson, att Johanna Ågren som ganska väl erinrade sig Lindbäcks resa till Holmedahl den 18 Oct och till Fårskog d 30 Nov 1864 vid hvilas företagande hon yttat att han skulle nu dela ut Nattvarden under den förras till Dan. Andersson och på den sednare till Nils Pettersson icke fördrifva eller i stort efteråt märkt någon sinnesförändring hos Lindbäck eller hos någon nedstämdhet eller annat afvikande i hans lynne hvilket icke heller varit händelsen, dagarna före Lyséns död utan hade Lindbäck nämde tider och seder-

mera varit skämtsamt och lugn till sinnes samt fullkomligt sig lik, så att Johanna Ågren som aldrig innan hon aflagdt sin bekännelse misstänkt honom för någon Brottslighet, föreborde de icke hos honom förmärkt någon förändring förrän näst före det andra Rättegångstillfället d 1 sistlidne Maj visat sig orolig och sinnets försvagande, kunnande Johanna Ågren icke på något sätt förklara huru som hos Lindbäck varit bevekelsegrunden till dessa Brott, rörande sin åtkomst och behandling af det utaf henne innehafvde gift uppgaf Johanna Ågren likaledes på serskilde frågor att redan Inspektoren Ågren medan han sjelft brukade Kroken innehaft och begagnadt Arsenik mot råttor och flugor samt för Kreaturen, efter det Lindbäck tillflyttadt Kroken, Johanna Ågren af Inspektoren med Lindbäcks och Bofolkets vetenskap bekommit Arsenik som i små kvantiteter upplöst i vatten som sommaren för flugor å tallrikar och Thefat att efter Inspektorens död Johanna Ågren lagd hans kvarlåtenskap varit och tillagnadt sig en af hvitt glasflaska om 2 tums höjd och 1 tums genomskärning innehållande Arsenik, som Johanna Ågren, äfven nu vid Lindbäcks och Bofolkets vetenskap och efter gifvne varningar om aktsamhet och försiktighet den årliga användandet af nyssnämde ändamål och hade hon utan att någon derom haft kännedom förvarat detta uti en lönnlåda innanför (klaffen) af den henne tillhöriga Byrå, hvilken lönnlåda vore anbragt under det i klaffens varande mindre skåpet (på det sätt att botten af detta skåp kunde underskjutas då en fördjupning derunder bildades

Vår förening är medlemsförening i

Sveriges Släktforskar- förbund

Sveriges Släktforskarförbund verkar för att sprida kännedom om släktforskningen som *kulturfaktor, ideell rörelse och vetenskap.*

Kontakta gärna Släktforskarförbundet direkt: Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel: 08-695 08 90.

nämde lönnlåda) det efter Inspektoren Ågren sålunda bekommna gift för 7 eller 8 år sedan genom förundersökning tagit slut.

Johanna Ågren af en kringvandrande handlande köpt pulveriserad Arsenik som hon ifyllt nämde flaska hvilken hon äfven sedan hon kommit till Silbodahl, der hon bebott rummet till venster i Förstugan, förvarat i berörda lönnlåda, af det sättet att Johanna Ågren som icke på annat sätt åtkommit Arsenik eller innehaft större myckenhet deraf än hon nu uppgifvit vore fullkomligt viss derpå att ingen annan än hon sjelf kunnat hafva tillgång till eller förskaffadt sig utaf det sålunda af henne innehafde gift enär hon alltid burit nyckeln till byråklaffen på sig och aldrig önskat sådant icke hvarest undgå henne märkt annan minskning på giftet i flaskan som genom den användning deraf som Johanna Ågren gjorde, åstadkommit att Kongl Hofrättens Utslag varigenom Johanna Ågren blifvit fälld att böta 25 Rdr för olofvligt innehafvande af Arsenik, vunnit Laga Kraft att ifråga om användning af giftet, Johanna Ågren med sammaledes hvar år såväl förut som äfven på Silbodahl, för dödan det af flugor på tehfat tillredt giftblandning bestående af för hvarje sådant fat, äfven mindre (knifsudd) Arsenik hvarpå hållt varmt vatten tillsatt med socker, att på Silbodahl, thefat med giftblandning gifvit utställde, nämligen ett i Salen, ett i Köskammaren, ett i Matrummet och ett i Expeditionsrummet med undantag för år 1864 då i anledning deraf att Johanna Ågren icke haft gift till mer än två fat, sådan blifvit anbragte och alenast i Köskammaren och Expeditionsrummet och dessa af nyssvarande orsak med mindre än en knifsudd gift till hvarterda och hade hela huset åt hvilka Johanna Ågren till förekommande af före ---serskild tillsyn så hvar vattnet i den afträdadt men varande denna hunnit alldeles torka af Johanna Ågren blifvit påfylldt med varmt vatten hvaremot något nytt gift aldrig blifvit tillsatt.

Att Johanna Ågren om herlevne sedan flugorna försvunnit sjelft ombesörjdt att faten blifvit sköljde och hvarken då eller under somrarne och serskildt icke

under sommaren 1864 förmärkt att några skrapningar å de förenämde thefat egt rum att Johanna Ågren herförutom i Silbodahl användt Arsenik och jämväl för till utdödande af råttor det förstnämde på sådant sätt att förträcker som Kälarne, enbart knifsudd, dock mera än till --- rörande thefat blandat med talj och strukit på trästickor som blifvit utlagde i källare och boden och vore Johanna Ågren fullt viss derpå att ingen människa tillegnat sig något af denna giftblandningen.

Förklarade Johanna Ågren på gifven anledning såväl utaf henne nu gjorde uppfivne voro fullkomligt sanna som att de blef henne angående giftet förut gjorde heremot påstående herrörde deraf att hon som då ansett Lindbäck oskyldig, betrackadt sine berörde uppgifvne såsom mindre viktiga, hon till och komma at hon dragit sig omständigheterna närmare till minnes, åberopandet om förhållandet med Lysén och för med i detta Mål egde sammanhang, förmälte Johanna Ågren att Lysén och Lindbäck hvilken enligt hvad Johanna Ågren af deras egne berättelser inhemtadt sedan berörde män varit vänner och städse brevväxlat med hvarandra i ungdomen blifvit deröfver kunnat att hvilkendera som på ålderdomen med utan eget hem skulle så flytta till den andre och då Lindbäck 2 år innan han tillträdte Silbodahls Pastorat och flyttat från Kroken till Nordahl hade Lyséni anledning af berörde öfverenskommelse från Carlstad där han vid den tiden bott tillskrifvit Lindbäck med begäran att få blifva inackorderad i dennes Hus hvartill Lindbäck svarat att sådant för dåvarande i anseende till bristande utrymme icke kunde låta sig göras men att så snart omständigheter så medgåfvo, Lindbäck ville gå Lyséns berörde önska tillmötes att Lysén emellertid inackorderat sig hos Prosten Albrektsson vid det intill Silbodahl angränsande Holmedahls Pastorat och då efter ett års förlopp hvartill Albrektsson och han som varit missnöjd med inackorderingen så att den sistnämde en gång till från Lindbäck yttrat såsom orden fallit "Nu är jag ledsen med Lysén, nu kan du taga honom" hade Lysén enligt hörde Johanna Ågren hade på egen begäran fått flytta till Silbodahl att Lind-

bäck och Lysén om hvilka affärsförhållanden Johanna Ågren icke haft någon kännedom, under det att Lysén varit i Silbodahl stått på den förtroligaste fot med hvarandra så att Lindbäck mycket samtalat med Lysén hvilkens själskrafter varit fullkomligen förminskade och att Lindbäck aldrig visat något missnöje med eller någon ledsnad vid Lysén annat än på skämt, så har då Lindbäck hvilken vid måltiderna haft Lysén till bordsgranne när Lysén enligt sin vana ätit mycket af någon rätt som smakat honom, yttrat "Du faller mig dyr" och dylikt och hvartill Lysén också i skämtsamt ton plägar svara "Att han äter då det smakar honom". Att Lysén som haft svårt att sköta sig sjelft i anledning deraf kräft icke så ringa uppföring, härjämte till följd af sin sjukdom, varit osnygg och illaluktande samt mindre behaglig isynnerhet som Bordsgäst. Att Johanna Ågren icke hört Lysén klaga öfver några synnerliga plågor förrän under de sednaste veckorna af sitt lif, att vid i alenast aftonmåltiderna alenast så tillgått, men att mjölken utaf Mamsell Haquini eller någon av tjensteflickorna inom familjen som var i matrummet blifvit inburen i två serskilda skålar en med sur mjölk för Lysén och Lindbäck och söt för de öfvriga, hvarvid den sura mjölken blifvit upptagen å serskildt de tallrikar och skålar framför Lindbäcks och Lyséns platser, alltid i den inom familjen samlats än uppslagit förut, efteråt hvarmedelst gröten efter mjölken och vanliga, just som samlingen vid bordet skedd, kunnande Johanna Ågren som aldrig vid andra tillfällen än Bak, Slakt o dylikt deltagit i härstädes bestyren, icke redogöra för de närmare detaljerna vid aftonmåltiderna, dagarna närmast före Lyséns död, oaktadt Johanna Ågren nu efteråt med samtal med Ingeborg Haquini sökt draga sig till minnes likasom Johanna Ågren icke visste huruledes Lindbäck hvar i tillfälle att lägga gift i Lyséns mjölkallrik.

Herefter blef Lindbäck åter förhemtad, samt bekände på derom framställd uppmaning frivilligen att efter det han den 1 Nov 1861, tillträdte Silbodahls Pastorat och under sistlidne året af sin vistelse derstädes göra resor i försam-

lingen samt göra täta besök hos de fatiga och sjuka, öfvertygat sig om att det rådande eländet hade han dertill närmast för han led af Dan. Andersson i Huken hjälplösa belägenhet. År 1862 på hösten föresatt sig att medelst gift afdagataga icke alenast honom utan äfven Karin Pehrsson, Nils Pettersson i Fårskog och Dan. Danielsson i Klefvane och Nils Danielsson Lidén samt att i allmänhet undanröjda sådana personer som i Församlingen, hvilkas tillstånd Lindbäck kunna sluta att de alenast lefvde sig och andra till plåga hvilket hänseende Lindbäck anställt mordförsök å Per Olsson som icke varit bland de 1862 på förhand utsedde äfvensom afhändt Lysén lifvet, enligt derom efter den omförmälde Carlsforsresan, fattat beslut hvaremot Lindbäck bedyrade att han aldrig förut begått något dylikt Brott, vidhållandes nu Lindbäck de af honom uppgifnemotiv dessa grofva förbrytelser, vidare uppgaf Lindbäck att sedan han år 1862 på hösten fattat omförmälte beslut och kort före jul nämde år (icke 1863 såsom vittnet Dan. Andersson uppgifvit) genom Anders Bryngelsson sökt i Christiania, förskaffa sig men icke lyckats få gift. Lindbäck som sett att Johanna Ågren, under de föregående åren använt Arsenik mot flugor och deraf slutit att hon innehaft dylikt i sina gömmor, en gång på våren år 1863, tiden kunde Lindbäck icke närmare bestämma, medan Johanna Ågren varit ute ingått i hennes rum öppnat Klaffen till Johanna Ågrens förutnämde Byrå, vid den derofvanpå liggande nycklar undersökt de innanför Klaffarna de med knappar serskild försedde lådorna och i en af de till höger inom Klaffen befintliga, påträffat i ett papper inlagd Arsenik, hvaraf Lindbäck tillagnat sig hälften eller 2 bitar hvardera af ungefärligen en större nöts storlek, men hvaremot det öfvige som bestått af mera mindre bitar, af den utaf honom nu uppgifvne anledning att detta kunde komma att behövas i huset att Lindbäck omkring 14 dagar derefter uti genom honom i köket ofärdmärkt hämtadt mortel sjelf sönderstött berörde Arsenikbitar och tömt den sålunda pulveriserade Arseniken i en vanlig medikamentsflaska af omkring 6 tum höjd och 2 tum ge-

nomskårning, hvaruppå Lindbäck sjelft rengjort och ställt morteln på dess plats i köket samt undangömt flaskan i ett fack till venster innanför klaffen af sin i Expeditionsrum stående byrå som alltid varit låst och hvartill Lindbäck sjelft haft nyckeln, att Lindbäck derefter under sommaren hvardera åren 1863 och 1864, ytterligare förskaffadt sig giftet på det ställe att sedan en flat tallrik och ett thefat både innehållande en lösning af Arsenik blifvit för flugor insatta i Expeditionsrummet, den förra å skrifbordet och den sednare å Kakelugnen samt vattnet å dem af-dunstadt, Lindbäck med en pappersknif af ben, afskrapat allt det å kärkens botten afrulla giftet hvilket sammanhängde en skorpa eller lätt lossnade så kallade skofvor, som Lindbäck på sätt nysspå-sagde, jämväl för den skull, hvarefter han sönderstött i en mortel och tömt i förenämde flaska, hvarefter Lindbäck under uppgift att den hos honom utsatte Arseniken tagit slut anmodades Johanna Ågren att illsätta ny dylik och hade Lindbäck sedermera ånyo tillvägagått på enahanda sätt samt slutligen om höstarne då kärken skola borttagas för att återkomma, allt giftet sjelft sköldt dem samt slagit sköljvattnet i tvenne omförmälde flaskor, att vid den omförmälte flaskan att Lindbäck sedan i början af sommaren år 1863 tillsatt något vatten i berörde flaska, efter det han likväl undantagit och i hvartdera af 2 mindre papperskonvolut eller som Lindbäck uttryckte sig "Kapslar" förvarat så mycket torr Arsenik som motsvarade ett vanligt kräkrotpulver, att

Lindbäck som ock hemtadt gift i någon af den andre byggnaden utsatte thefat genom förutnämde skrapningar hvilka han 2 gånger hvardera året värkställt äfvensom genom att på nyssnämde sätt skölja kärken hopsamlat ungefärligen lika mycket gift som han förut i Johanna Ågrens byrå tillagnadt sig så att förutom det i papperskapslarna förvarade förra den myckenhet gift hvilken slutligen innehaft utgjort i en fullning i flaskan af knapp tums djup, hvaremot Lindbäck icke kunde bestämma huru mycket gift han vid hvarje sådan skrapning lyckats få och hade flaskan efter den sista skrapningen varit något mer än hälften fylld med vatten och att Lindbäck näst före jul 1862 genom Anders Bryngelsson och i feb 1864 genom Mikael Örtberg på sätt förut under ransakningen är vordet uppgifvet sökt från Christiania bekomma Blåsyra, enär detta gift enligt hvad Lindbäck utaf Läkareböcker serskildt och för sitt öfvernämde uppsåt inhemtadt nu hade hastigare än Arsenik vore mindre plågsamt och lemnade ringare spår efter sig, hos den aflidne men på annat sätt eller å andra tider än nu är omförmälde hade Lindbäck sökt förskaffa sig eller bekommit gift likasom Lindbäck icke meddeladt något förtroende af sitt uppsåt att afdagataga bemålde personer, att vid det härtill anhöll Åklagaren att förut Ediligen hörde personer måtte varda ytterligare hörde, nämligen, Rättaren A Lindblad, dr Nils Ehrsson, pigan Johanna Olsdotter, Annika Andersdotter, Anna Lisa Olsdotter, Agneta Olsdotter, Nils Larsson,

GF blir medlem i Släktforskarförbundet

Genealogiska Föreningen går med i Sveriges Släktforskarförbund med verkan från och med 1999. Som ordföranden Ian Hamilton mycket riktigt skriver i GF-Aktuellt nr 137, så förstärks intressebevakning och opinionsbildning genom att släktforskarörelsen nu markerar enighet utåt. GF som är en av de största och den äldsta av landets släktforskarföreningar ger bl.a. ut Släkt och Hävd och driver Släktforskararkivet med stora samlingar på Sabbatsbergsområdet i Stockholm.

GF var med i förbundet när detta bildades, men har sedan stått utanför tills i år. Vid årets släktforskar dagar i Karlstad 18-19 september kommer GF alltså att vara med som medlemsorganisation för första gången. Man kommer då bl.a. att demonstrera sökning i de databaser som finns i Släktforskararkivet.

Om Du tar med Dig den här notisen till GF:s monter i Karlstad bjuder GF på en vikbar antavla.

Lars Persson o Kyrkoväktaren Woxman, hvilka fingo företräda och hördes och hvar för sig i följande ordning:

1 o 2:o. Lindblad och Nils Ersson, uppgåfvo sammanstämmade jämte de togo sina förut afgifvne vittnesberättelser på den aflagde Eden att då de en dag i augusti månad 1864 blifvit inkallade till Lindbäck i det så kallade Expeditionsrummet, hvarest för tillfället endast Lindbäck och Lysén uppehållit sig det den förre sittande vid skrifbordet och Lysén å en stol närmast dörren, hade Lindbäck å bordet befintliga papper, framtagit det förut vid Rättegången som förmälte af Lysén till Lindbäck utfärdade skuldebref 10000 Rdr samt med en viss Högtidlighet yttrat såsom orden föllo "Erkänna Herr Handlanden Lysén till nam" dertill Lysén hastigt yttrat "Ja, bravo" hvarefter Lindbäck återtagit "och sitt sigill" hvarpå Lysén jämväl svaradt "Ja, bravo" samt att vittnena deruppå fått aflägsna sig. Upprepadt och vidkändt.

3:o. Johanna Olsdotter, vidblef sin förut afgifna vittnesberättelse med tillägg att under den tid hon tjenstgjort hos eller från våren 1862 till våren 1865, hade Johanna Ågren utsatt hvarje sommar tre tehfat med gift för flugor, ett i Expeditionsrummet, ett i Salen, och ett i Köskammaren, att vittnet som städat det förutnämde rummet aldrig märkt huruvida det utsatta giftet från hvilket vittnet understundom afdunstadt som då lik en hvit skorpa betäckte hela bottnen af tallriken någonsin varit afskrapat hvartill vittnet icke heller trodde något råderum hafva varit enär Johanna Ågren städse plägade späda varmt vatten då detta borttorkadt, att Lyséns sjukdom hvilken åtminstone efter hvad vittnet trott sig iakttaga och varit förenad med synnerliga plågot likväl haft till följd att Lysén varit osnygg och illaluktande att Lindbäck i sitt hus likt ljus ådagalagt punktlig och ordentlighet utan att vara härsklysten som visat godhet och ömhet mot de fattiga i Församlingen så att han flera gånger i socknebud medtagit potatis, mjöl o bröd till de mest behöfvande samt äfven någon gång enkom skickat Nils Ersson i socknen med dylikt, att Lindbäcks Hus-tru sjelf styrdt det inre af huset utan in-

trång af Johanna Ågren som aldrig lagdt sig i hushållsbestyren och åtminstone enligt hvad vittnet förmärkt Lindbäck icke visat mer förtroende än för sin Hus-tru. Upprepadt och vidkändt.

Hörde i anledning af detta vittnesmål Lindbäck och Johanna Ågren, den med vidblifvande sin utsago i öfvrigt att hon till äfventyrs misstagit sig i afseende på årtalet af de med giftlösning försedde kärll som befunnits i hans rum och i anledning af vittnets uppgift om den myckenhet gift som funnits på botten af det i Expeditionsrummet stående thefat att detta gift i berörde fat af Johanna Ågren blandats med krita af den orsak att detsamma så mera aflägsat stående och kunde urdrickas med så noga tillsyn af Johanna Ågren.

4:o. Ladugårdspigan Annika Andersdotter, förmälde att hon som tjent hos Lindbäck, ett år eller från 1863 på hösten till 1864 på hösten och aldrig varit på de rum herrskapet bebott, icke sett de ifrågavarande giftkärnen att vittnet rörande Lindbäck iakttagit att han varit ordentlig och noggrann samt billig och god emot sitt folk, vitsordade vittnet som i öfvrigt icke hade någon upplysning att meddela, att uppgiften om Lindbäcks välgörenhet. Upprepadt o vidkändt.

5:o. Anna Lisa Olsdotter, som jämväl vidgick sina förut gjorde uppgifter hade väl iakttagit att thefat med fluggift varit utsatta i Köskammaren men hade för öfvrigt ingen kännedom om huru desse

behandlats enär vittnet som varit köks-piga sällan besökt rummen, hvarjämte vittnet vitsordade det de öfvriga vittnena uppgifter rörande Lindbäck och serskildt ifråga om hans välgörenhet, mot de fattiga. Upprepadt o vidkändt.

6:o. Agneta Olsdotter. 7:o. Nils Larsson. 8:o. Lars Olsson. 9:o. Woxman, jämte det de vitsordade på hvar sine förut afgifvne berättelser som de sednast afhörde vittnena, utdraga om Lindbäcks person och välgörenhet mot de fattiga hade på nu framställde frågor intet att meddela, som kunde lända till upplysning i målet. Upprepadt och vidkändt.

Vittnena af hvilka ingen äfven varit tillstädes fordrade ersättning för inställelsen hvilket skulle här antecknas. Herefter anhöll Åklagaren om uppskof med målet till annat Härads Rättens sammanträde för åvägabringande af ytterligare upplysningar i anledning hvaraf Härads Rätten meddelade följande Beslut:

Härads Rätten uppskjuter den fortsatta handläggningen af målet till den 21 nästkommande Dec kl 10 fm då Åklagaren bör sig inställa försedd med de af Lindbäck för Silbodahls Församling hållne kyrkoböcker äfvensom protokoll och räkenskaper som rörde fattigvården inom berörde Församling och hvartill Åklagaren har att låta verkställa Mamsellen Haquin och Ljunggren samt Prosten Albrektsson så ock de flere personer hvilkas hörande af vidare efterforskningar kunde påkallas, skolande i anledning af Lindbäcks uppgift derom att han sökt anskaffa gift i Christiania genom Domhufv försorgs skrifvelse till vederbörande för utredning af berörde förhållande afgå och åligger Johanna Ågren vid hänvisnings äfventyr att då hos Härads Rätten personligen sig inställa, efter afsägandet heraf fingo vederbörande afträda hvarjämte Lindbäck affördes.

§§ 3.

Aflystes Tinget och hemförlovades Nämnden.

*Sammanställt av Gun Albinsson
Karlsson, Karlstad*

Redaktionen behöver manus

Tack alla Ni som lämnat bidrag till vår medlemstidning! Nu råder det dock manustorka igen och redaktionen tar tacksamt emot bidrag till nästa nummer av VärmlandsAnor. Det kan vara handskrivna eller maskinskrivna artiklar, efterlysningar och små notiser. Ifall Du har möjlighet att sända oss materialet på diskett så är det naturligtvis tacknämligt. Nog borde väl en och annan ha något att berätta som kan vara av intresse för tidningens läsare. Tänk på att utan bidrag från våra medlemmar så blir det ingen tidning!

Fler rättelser och tillägg till "Finnar i Gräsmark och Lekvattnet"

Fortsättning från föregående nummer.

Långjohanstorp

Sid 68.

III.B Kerstin Knutsdotter är född 1717 i Tobyn, Mangskog enl hfl.

Sid 69.

Lars Halvardsson är född 1716 i Gräs-
höjden.

Sid 75

IV.B.3 heter Jan Jonsson född 1754 (ej
Jon Jonsson)

Långnäs

Sid 85.

I.A.1.c.3 Britta Ersdotter var gift med Jon
(ej Jan) Mattsson Puupoinen.

Sid 86.

I.A.1.c.2 Erik Erssons hustru heter Ma-
ria Jansdotter (ej Jonsdotter)

Sid 86.

I.A.1.c.2.f Måns tillhör ej denna familj.
Är son till Hans Persson född 1737.

Sid 88.

I.A.3.b Kristoffer Mattsson var gift med
Maria (ej Marit) Larsdotter.

Sid 91.

I.A.5.b.1 Henrik Pålssons hustru Annika
Persdotter var dotter till Per Persson (ej
Pålsson), jämför sid 125.

Sid 91.

I.A.5.d.4 Jan Kristoffersson var född
1752 den 10 juni (ej januari), jämför
sid 92.

Sid 92.

I.A.5.d.4 Uppgiften felaktig. Jan
Kristoffersson vigdes 1786 den 26 de-
cember med Britta Henriksdotter född
1766 den 24 november i Långnäs, dotter
till Henrik Persson och Britta Isaksdotter.
Se I.B.2.c.1. Den Jan Kristoffersson som
vigdes med Valborg Andersdotter var
född 1743 (=I.A.1.e.3)

Sid 99.

II.A Matts Larssons hustru avled 1785
den 25 juli (ej januari).

Sid 101.

III.A.1.a.2 heter Malin (ej Maria).

Långtjärn

Sid 108.

I.B.3.d Johan född 1717 vigdes med
Marit Månsdotter född 1747 (ej 1720)

Sid 109.

I.B.5.b.2 I Långtjärn finns samtidigt två
Marit Henriksdotter födda 1749, dels
I.B.3.a.2 dotter till Henrik Jansson och
Maria Larsdotter och dels I.B.5.b.2. Det
är oklart hur dessa två Marit bildar famil-
jer. För den första Marit anges i hfl att
hon utflyttar 1775 till Matts Mattsson
1741 och det är troligtvis hon som vig-
des 1776 den 14 januari med honom.
1776 finns Marit (I.B.5.b.2) ogift tillsam-
mans med sin bror i Långtjärn och för
dem är angivet att modern är änkan Ma-
ria. Den andra Marit flyttar ut från Lång-
tjärn till Mårbacken (Lekvattnet ?), men
återkommer 1780 från Fryksände och
gifter sig i Långtjärn med Sven Larsson
född 1747. Dock saknas de i vigselboken
för Gräsmark.

Sid 109.

I.B.5.c Annika Mattsson skall vara An-
nika Mattsdotter.

Sid 116.

III.F Maria Henriksdotter är född 1729
den 21 april enligt hfl 1780-86.

Mangen

Sid 125.

II.A enligt död- och begravningsboken
"72 år".

Sid 125.

II.A.3.a.7 Matts Mattsson född 1773 den
30 september.

Sid 126.

II.A.3.a.7 Matts Mattsson vigdes 1 ggn
med Marta Håkansdotter född 1772 i
Tiskaretjärn (II.A.4), och 2.a ggn med
Marta Henriksdotter född 1791 den 4
november i S Ängen, dotter till III.C.6.b.

Sid 126.

II.A.5 Oklart om uppgiften är korrekt.
Henrik Persson avlider 1777 den 4 maj
och är då gift med Maria Mattsdotter född
1721. Familjen inflyttad 1772 från
Mangskog.

Sid 127.

II.A.7.f Jon Mattssons hustru är född
1775 i Tobol, Gunnarskog enligt hfl.

Ragvaldstjärn

Sid 139.

II.B.11 Maria Larsdotter född ca 1687
anges på sid 88 som Marit Larsdotter.

Sid 144.

II.B.8.e.4 Se tidigare rättelse under
Kymmen sid 51.

Sid 145.

II.B.9.d.2 Matts Mattsson född 1757 den
21 (ej 17) februari.

Sid 145.

II.B.9.d.4 Familjebildningen är oriktig.
Karin Mattsdotter vigdes 1784 med Jo-
han Henriksson född 1758 i Soranstorp.
Måns Elofsson vigdes med Karin Matts-
dotter född 1752 och anges som född i
Ragvaldstjärn, men kan ej återfinnas i fb
eller hfl. Hon inflyttar från Fredros,
Gunnarskog.

Sälsjön

Sid 156.

a.A.4.a.1 Matts Henriksson anges i hfl
vara född 1703.

Timbonäs

Sid 164.

Jan Henrikssons rätta namn är Jon
Henriksson.

Sid 165.

II.A.a.1.c.1 Elleka Tomasdotters man är
Jon (ej Jan) Skåresson. Alla barnen har
således efternamnet Jonsson/Jonsdotter.

Sid 165.

II.A.1.c.1.a Heter Jon (ej Jan) Jonsson.

Sid 170.

II.A.4.d.1.d Jan Kristoffersson är född
1771 den 19 september. Gift och avled
1845 den 15 januari i N Lekvattnet.

Sid 170.

II.A.4.d.2.a Matts Jonasson är född 1772
den 29 (ej 22) januari.

Sid 175.

II.B.1.a.3 Klemet Jansson född 1720 en-
ligt hfl. Hans hustru Britta Skåresdotter
avled 1788 den 17 april (ej mars).

Sid 175.

II.B.1.a.3.h Matts Klemetsson född 1754,
gift och utflyttad 1788 till Runsjön, Öst-
mark.

Sid 175.

II.B.1.a.3.a Jan (ej Jon) född 1765 den
16 december (ej juli).

Sid 175.

II.B.1.a.3.a.2 Britta född 1765 den 26
september (ej december).

Vädret var inte bättre förr

"Carlstad den 16 Maj. Slädföre midt uti Blomstermånaden är något så pikant och owanligt, att det i sitt slag måste få gälla som en märkvärdighet. Efter kalla dagar i förra veckan inträffade förliden Måndag en stark snöyra, ungefär liknande den vi hade om Wintermarknaden, och föret var redan straxt efter middagen så godt, att slädar och bombjällror kunde börja sin winterliga rund omkring gatorne. En mängd unga herrar företoga sig i glädjen öfwer det vackra Majföret

ett slädparti till Stenströms nyligen öppnade sommarrestauration Åttkanten öster om staden, dit man troligtvis förr aldrig gjort en dylik färd. Några berättas hafwa på denna färd utrustat sig i warg-skinnspäls och sommarhatt. Temperaturen var dock ej oblidare än -2 gr. Snön qwarlåg öfwer gårdagen och åkningen fortfor, ehuru lenwäder ingått".

Ur Wermlands Tidning maj 1838

Peter Funke

Finnar i Gäsmark och Lekvattnet

Fortsättning från sid. 14

Sid 175.

II.B.1.a.3.a.4 Maria född 1775 den 11 december (ej februari)

Sid 177.

II.B.1.d.1.b Henrik Klemetsson född 1769 den 21 juli (ej september)

Sid 180.

II.B.3.e Jan Skåresson skall vara Jon Skåresson.

Sid 187.

IV.A.2 Annika Mattsdotter född ca 1740 är ej gift med Anders Jansson född 1747. Rätt uppgift återfinns på sid 100, där Annika Mattsdotter född 1752 är angiven som hustru till Anders Jansson.

Sid 189.

V.B.1.a.1 Matts Pålsson född 1751 den 26 november (ej 1 december).

Sid 189.

V.B.1.e.4 Karin Ersdotter född 1760 den 25 mars (ej 25 april).

Sid 191.

VI.A.2.f Matts Mattsson född 1765 den 8 maj (ej 8 april).

Sid 191.

VI.A.2.g Olof Mattsson född 1768 den 18 april (ej 15 april).

Tiskare tjärn

Sid 198.

I.C.1.a.3.g Jan (ej Jon) Jansson

Sid 198.

I.C.1.a.3.a Pål Jansson vigdes med Marit Jansdotter (ej Jonsdotter).

Sid 201.

I.C.7.e Josef Mattsson avlider 1773 den 7 januari (ej april). I dödboken står Josef Hansson.

Ulvsjön

Sid 207.

III.A.3 Annika Mattsdotters man Olof Eliasson avlider 1776 den 15 april i Trehörningen, Gunnarskog. Annika står i hfl som inflyttad änka 1776 från Gunnarskog.

Sid 208.

III.H Karin Mattsdotter avleder 1783 den 25 september i Holmsjötorp och Erik Henriksson 1776 den 23 januari.

N Ängen

Sid 214.

II.B.4.e.4.a Sven Nilsson född 1759 den 17 mars (ej februari)

Sid 225.

VI.A.2 Maria Henriksdotter född 1745 vigdes 1786 den 26 december med Måns Larsson född 1761 i Abborrsjötorp, Träskog, Gunnarskog. Bosatta i Nässkogen. Per Olofsson född 1743 vigdes 1764 anandag jul med Malin Henriksdotter född 1743 i N Ängen. Troligtvis är hon syster till Maria född 1745.

Sid 226.

Står Erik Eriksson Hynninen. Skall vara Erik Hansson Hynninen.

S Ängen

Sid 237.

III.C.5.a Henrik Anderssons hustru Maria Persdotter var född 1737 (ej 1734) i Homsjön enligt hfl.

Rättelse till VärmlandsAnor 1999:1

På sid 12 vänstra spalten står Holmsjön. Skall vara Homsjön

Bertil Grundström, Tranås

En ny databas för emigrantforskare

En databas (SAFA) har upprättats för att registrera medlemmar i de svensk-amerikanska föreningarna. Filmer från Svenska Emigrantinstitutet i Växjö har använts som källa. SAFA täcker in tidsperioden efter SAKA-basen, d.v.s. i huvudsak efter 1890.

I dagarna har Svithiodorden blivit klar, varvid ca 30 000 personer införts i basen. Denna orden hade vid sin start 14 loger främst i Illinois, men utvecklades och 1930 fanns 75 loger. Flera av dem då i Minnesota, men även några på Västkusten. De första åren var endast män behöriga att bli medlemmar men omkring 1920 bildades även loger för kvinnliga medlemmar. I nästa etapp avses Vikingorden bearbetas.

Intresset för släktforskaren är att i medlemsregistret finns bostadsadresser angivna. Uppgift om närmast anhörig är även redovisad i medlemsmatrikeln.

Basen finns tillgänglig vid Svenska Emigrantinstitutet samt hos Bertil Grundström i Tranås.

Bertil Grundström, Tranås

Rättelser

Nr 1998:4, Antavla nr 63

Anorna nr 5, 10 och 20. Ortnamnet Höje skall vara Högden. Ana nr 22 Erik Perssons föräldrar var nr 44 Per Persson i Örsjön 166(5)-172(5) och hustru nr 45 Karin Ersdotter 166(9)-1741. Karin Ersdotter har felaktigt införts som Erik Perssons svärmor.

Hans Schmitterlöw

Nr 1999:1, sid 18

I min artikel Hur hade våra gamla det har jag tyvärr uppgivit fel namn på vår släktförening. Det rätta namnet är Eskekärr-Tomasbolssläktens på Dal Släktförening. I föreningen ingår också medlemmar i Klevmarkssläkten. Hemsida för föreningen i Internet finns på adress: <http://www.abc/~m225/etslekt.html>.

Gunnel Kvarnström

Lemon

Nr 67

I mitt släktforskande har jag stött på namnet Lemon som jag följt från Eskilstuna (D) i form av Karolina Josefina Lemon, född 1826-09-16 och hennes far Karl Gustav Lemon, född 1796-09-26. Båda var födda i Eskilstuna (D). Karl Gustavs far, Daniel Karl Adolf Lemon, var född i Karlstad (S) 1746-04-09, dennes far, Karl Fredrik Lemon var tullskrivare i Karlstad och bosatt där från mars 1746 då han verkar ta nattvarden första gången och åtminstone fram till 1753 då han fortfarande finns med i hfl. Den sistnämnde var född år 1714, dock oklart var.

Karl Fredrik var gift med en Lisa Hermansdotter Schult, född 1717, oklart var. De hade tillsammans åtminstone barnen Daniel Karl Adolf Lemon, f. 1746-04-09, Ulrika Lemon, f. 1748-01-16 och Erik Henrik Lemon, f. 1750-04-03, samtliga födda i Karlstad enligt fb. Där verkar det emellertid ta stopp. Lemon, som även kan vara en försvenskning av namnen Lemoine och Le Maigret, är ett vallonnamn och i boken "Vallonsläkter på 1600-talet" finns samtliga tre uppräknade och genomgångna under detta århundrade. Mitt problem är nu att koppla ihop mina fynd med namnen i boken. Namnen i boken slutar dock i slutet på 1600-talet och mina sista fynd går tillbaka till början av 1700-talet. Det saknas alltså en eller maximalt två generationer innan jag har nått mitt mål vilket jag skulle vilja ha hjälp med.

Det finns ytterligare en Lemon i Karlstad vi denna tid; Erik Lemon f. 1717 och gift med Kristina Panck eller Panek, född cirka 1699. Denne Erik skulle kunna vara en bror till Karl Fredrik (f. 1714). Med ovanstående ledtrådar efterlyser jag alltså framför allt föräldrarna men även övriga anor och släktingar till Karl Fredrik Lemon.

Ytterligare upplysningar om Lemon i Karlstad är också mycket välkomna! Då husförslängderna bara går tillbaka till 1721 i Karlstad så undrar jag om någon har några tips på hur jag skulle kunna komma vidare i mina forskningar.

Tomas Larsson
Slaghjörnsgratan 36
722 45 Västerås.

Vid ett besök av Charles Lundeen sommaren 1998, fick han hjälp med forskning om sina förfäder i Värmland. Charles skickade senare nedanstående (fritt översatta) berättelse om sin farfar. Jag kan översätta och vidarebefordra svar om så önskas.

Bernhard Granholm
Ljunggatan 39c
664 32 Grums

Jag sänder här en kort historia om Carl Jonassons liv i USA. En del av berättelsen har jag hämtat från en biografi om honom, skriven 1943 ett år före hans död.

Charles Lundeen

Mr. Charles Lundeen, den sympatiska "unga karlen" på åttioett var född den 10 september 1861 i landskapet Värmland, Sverige. När han var två år gammal, dog hans mor, och ett halvår senare även hans far. Hans farmor uppfostrade honom tills han var sjutton år. Han började då arbeta vid järnvägen. Han sa "Min farmor var väldigt snäll mot mig och jag älskade henne som min egen mor.

Den 7 maj 1880, lämnade den unge mannen Sverige, ensam och med en skral reskassa. Han anlände till Muskegon, Michigan den 25 maj och bodde där hos en farbror i nästan två år. "Genom en av mina vänner, träffade jag en ung dam, vilken jag kom att älska och respektera". Den unga damen var Carolina Eriksson, som hade kommit med sin familj från Stålsberga utanför Arvika i Värmland. Under våren 1882 flyttade han till

Minneapolis. Det var överenskommet, innan han reste, att hans blivande brud skulle komma efter senare. Så blev det och dom vigdes i Minneapolis den 6 oktober 1883.

Han arbetade med husbyggnation fram till augusti påföljande år, då han fick anställning vid Minneapolis & St Louis Järnväg. Han arbetade för dem i 50 år och 3 månader innan han gick i pension 1932. I 40-årsåldern förlorade han ett ben när han föll under ett tåg en snöig dag. Efter rehabilitering fick han en benprotes och återvände till arbetet.

Familjen uppfostrade åtta barn - tre pojkar och fem flickor - Carl, Lillian, Robert, Cecilia, Edna, Ruth, Alpha och Vernon. Dom hade nio barnbarn. Det yngsta barnet, Vernon Earl Lundeen var min far. Den äldsta, Carl, flyttade till New York när han var 21 och fick jobb som juvelerarlärling, men drunknade under en simtur i Hudsonfloden. Robert var som ung med vid bygget av Panamakanalen. Ruth dog som ung, medan Alpha var det första barnet som föddes i Minneapolis under det tjugonde århundradet, den 1 januari 1901.

Senare i livet sa Charles "Efter 50 år som gift, älskar och respekterar jag fortfarande min hustru, och kallar henne min käraste". Caroline dog 1937 i en ålder av 77 år och Charles avled 1944, 82 år gammal. Dom är båda begravda i Minneapolis på Lakewoodkyrkogården, med utsikt över Calhounsjön, där även de flesta av deras barn är begravda.

Charles V Lundeen
18214 N, 99th Drive
Sun City, AZ
85373-1611 USA

Anorna till nr 9, Karin Jonsdotter, har kompletterats med hjälp av Lennart Gustavsson, Säffle.

Red.

Styrelsen

Anette Carlsson har önskat bli befriad från uppdraget som vice ordförande med anledning av tillfälligt arbete utanför Värmland. Vid konstituerande styrelsesammanträde utsågs därför Bernhard Granholm till ny vice ordförande. Gunnar Jonsson och Liv Hagberg kvarstår som sekreterare resp kassör.

Antavla nr 067		Upptecknad för Carl (Charles) Lundeen, f 10/9-1861 i N Flokerud, Grums			FF (4) till Charles Lundeen. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, far	Jansson	Larsson, Jon. Bonde				
Johansson	Johannes	f. 1756, Långserud				
Jonas		d. 1827, Grums, N Flokerud	8			
Järnvägsarbetare	f. 19/2-1793					
f. 11/9-1829	Borgvik, Överud	Jonsdotter, Karin		Andersson, Jon. Bonde	1680 - 1746, Gillberga, Gårdsjö	
Grums, N Flokerud	d. 29/7-1846	f. 6/10-1766, Gillberga, Gunnerud		Nilsdotter, Kristin	168(4) - 1741, Gillberga, Backa	
d. 19/7-1864	Grums, N Flokerud	d. 22/10-1826, Grums, N Flokerud	9			
St Malm(D)	4		f. 1725			
	Jonsdotter	Olsson, Jonas				
	Stina					
Nr 1, ansökare			10			
Lundeen-Jonasson	f. 1802					
Carl (Charles)	Grums	Larsdotter, Cajsa				
Järnvägsarbetare	d. 15/1-1851					
f. 10/9-1861	Grums, N Flokerud		11			
Grums, N Flokerud	5					
d. 16/3-1944	Fredriksson	Andersson, Fredrik. Åbo				
Minneapolis(US/MN)	Jan	f. 1766, Segerstad				
g. 6/10-1883			12			
Minneapolis(US/MN)	f. 22/4-1803					
Eriksson	Borgvik, Värnerud	Nilsdotter, Kerstin				
Caroline		f. 1764				
f. Arvika			13			
Nr 3, mor	g. 22/11-1829, Grums					
Johansdotter	Carlsdotter	Bäckström, Carl. Mjölåre		Bäckström, Petter. Torpare		
Maja Kajsa	Stina	f. 10/5-1786, Grums, Långviken		1748, V-götland - 2/8-1826, Grums		
		d. 2/9-1839, Grums, V Malsjö	14	Nilsdotter, Ingeborg	Jönsson, Nils	f. 1726
f. 25/5-1831	f. 12/10-1812	g. 23/6-1811, Grums		9/3-1762, Grums, Berg - 1819, Grums	Nilsdotter, Kari	1730 - 12/5-1788, Grums, Vålåsen
Grums, N Flokerud	Grums, Spåtnäs	Andersdotter, Cajsa		Larsson, Anders		
d. 23/9-1863	d. 21/8-1890	f. 1788, Grums, Butorp		f. 1757		
Grums, N Flokerud	Grums, V Malsjö	d. 18/3-1833, Grums, V Malsjö	15	Olofsdotter, Ingeborg		
			f. 1765			
4/8-1998						

Välkommen till Fridolf Rhudin Museet !

I en bevarad miljö vid gamla bruksområdet i Munkfors har Fridolf Rhudin fått sitt eget museum, en utställning över hela hans liv och karriär med bl.a fotografier, affischer och personliga ägodelar. Besökaren får även ta del av Fridolfs filmer, lyssna på hans grammfoninspelningar, läsa tidningsklipp och filmlitteratur.

Ett rum tillägnas bondkomikern "Olle i Skratthult" Hjalmar Petersson (1886 – 1960). Munkforspojken som blev Svenskamerikas främste underhållare.

Munkfors har även fostrat en av våra dagars största artister: Bosse Parnevik. Han är naturligtvis också representerad på museet.

I Munkforskomikernas anda anordnas underhållningsprogram med artister från när och fjärran.

Till muséianläggningen hör också det gamla bruksmagasinet från 1829, vilket inbjuder till spännande användningsområden såsom utställningar, berättarkvällar m.m.

Fridolf Rhudin museet är öppet sommartid men visas även övriga tider på året efter överenskommelse.

För grupper gäller alltid förhandsbeställning.

Museet har rullstolsramp och RWC finns i närbelägna Kvarnen.

På gamla bruksområdet finns även Cafe´ Kvarnen, Bruksmässen med mat och logi, järnbruksmuseer, brandmuseum, tagelspinneri, promenadstigar och Munkforsen - Klarälvens stora vattenfall.

FRIDOLF RHUDIN MUSEET

Box 20

684 21 MUNKFORS

Tel 0563-511 83, 524 50,

070-583 43 58

Nr 68

Jag tog fasta på notisen i VärmlandsAnor om önskemålet att insända antavlor till redaktionen. Bifogade antavla över min farfars far Olof Gustavsson är kanske lite "tunn", men kanske finns det möjlighet för mig att få den införd i något av följande nummer av tidskriften trots "tunnheten". Min förhoppning är ju att någon annan Värmlandsforskare kan ha någon komplettering som jag kan få del av.

Olof Gustafssons farfar Olof Andersson Rundqvist uppges i Gillberga församlings husförhörlängd 1811-1815 vara född i "Carlsk" vilket Landsarkivet i Göteborg har tytt som Karlskoga. Jag har inte kunnat återfinna honom där, men eftersom han även var trädgårdsmästare kan han möjligen komma längre bort ifrån, eftersom trädgårdsmästare var ett rörligare yrke.

Bengt Örtenholm
Gillerbacken 22, 5 tr
124 64 Bandhagen

Förbundsnytt

Inom Sveriges Släktforskarförbund står tiden inte still. Där händer mycket bl a:

- CD-skivan med svenska ortnamn kommer ut inom kort.
- Ordföranden i StorStockholms Genealogiska Förening Gustaf von Gerten har påbörjat det uppdrag han fått av förbundet att ta fram information om kyrkoarkiven mm i Svenska Pommern.
- Diskussioner pågår om uppläggning av register för medlemsföreningarnas tidskriftsartiklar.
- Sveriges Släktforskarförteckning har lagts ut på Internet, adressen är <http://www.abc.se/~m2976/ssff/>

Antavla nr 068	Upprättad för Olof Gustafson, f 19/12-1828 i Tångeberg, Stavnäs				FF F (8) till Bengt Örtenholm. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
<u>Nr 2, far</u>	Runquist-Andersson					
Tångeberg-Olofsson	Olof					
Gustaf	Gårdsfogde, trädg mäst					
Soldat	f. 28/12-1748	8				
f. 2/1-1795	"Carlsk" ?					
Gillberga	d. 13/12-1814					
d. 11/6-1875	Gillberga					
Stavnäs, Söpple	g. 10/8-1794	9				
g. 17/11-1822	Tolsdotter					
	Britta					
<u>Nr 1, ansökare</u>	f. 1756	10				
Gustafson	d. 22/1-1809					
Olof	Gillberga	11				
Verkmästare						
f. 19/12-1828						
Stavnäs, Tångeberg						
d. 28/12-1916	Bryngelsson					
Uppsala(C)	Erik					
g. 27/8-1854	Torpore					
	f. 10/5-1760	12				
Lundqvist						
Sophia Wilhelmina	d. 1/12-1830					
	Gillberga, Skäggebol					
<u>Nr 3, mor</u>	g. 29/12-1793	13				
Ersdotter	Jansdotter					
Margareta	Lisa					
f. 21/4-1799	f. 25/9-1772					
Gillberga, Dalen	Sunne					
d. 25/1-1863	d. 11/7-1829					
Stavnäs, Söpple	Gillberga, Skäggebol					
		7				
23/9-1998						

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

413. Jag söker en Bryngel-släkt från **Lermarken**, och är intresserad av familjer med namnet Bryngel. Min anfader hette **Anders Bryngelsson** f 1737, okänt var. Han blev mjölnare i **Alster** och **Nyed**. **Christer Ode-Lundberg**
Ekersgatan 15
703 42 Örebro
tel 019-107125

Reds. anm.

Bryngelssläkten är en väl utbredd släkt som ofta förekommer i släktutredningar från östra Värmland. En gren av släkten bosatte sig i Lindalen, Väse (S) och spred sig sedan i Väse och Ölme socknar och som kom att benämnas Bryngelssläkten. På Kristinehamns bibliotek finns ett referensexemplar av **Arvid Larssons** släktutredning över nämnda släkt. En mycket kort översikt finns även i **Lars Lämngrens** bok **Ölme**. Var vaksam på de äldsta generationerna som är ett alster av ursprungsforskarens generösa fantasi. De äldsta grenarna kan man hellre läsa om i boken **Valonska släkter under 1600-talet del 3** av **Kjell Lindblom**.

Anette Carlsson

414. Jag söker föräldrar till **Jan Gjös** f 1783 i **Arvika**. Han kom från **Stavnäs** till **Nors sn** 1811. Inga uppgifter finns i hfl eller inflyttningsslängd för Stavnäs. Under 1783 döptes tre barn till Jan i Arvika, men ingen av dem leder till Nor. Samma år, 1811, flyttade han inom församlingen till Höijen, då under namnet **Bergsman**, förstärkningskarl. Gift 1812-12-26 med **Stina Gustavsdotter** f 1787-12-05 i **Nor**. I vigselboken bär han namnet **Bergsman**. Jan och Stina flyttade till knektbostaden **Bergstorp i Nedre Ullerud** 1815-01-06. Där föddes fem barn under åren 1816-1827.

Uno Berggren
Box 8
684 21 Munkfors
tel 0563-60403

415. Jag söker anor till **Kristina Andersdotter Jonasson** f 1853-04-30 på **Hillingsberg i By i Glava** samt hennes föräldrar **Anders Nilsson** f 1811-04-19 i **Yttre Rud i Glava** och **Catharina Jansdotter** f 1809-09-11 i **Långserud**. Anders

föräldrar hette **Nils Andersson** f 1782-02-09 i **Långserud** och **Anna Ersdotter** f 1782-06-15 i **By i Glava** samt **Catharinas Jan Danielsson** f 1781 i **Glava** och **Kjerstin Jonsdotter** f omkr 1765 i **Glava** (?). Kjerstin dog 1842-01-10 på **Skanse-rud i Hällesbyn i Långserud**.
Anders Boucht
Strandgatan 9 C 32
FIN-65 100 Vasa, Finland

416. Jag leter etter opplysninger om min oldefar **Magnus Gylström** f 1845 trolig i **Arvika**. Han flytta til **Oslo (Kristiania)** og bodde der under folketellingen i 1875.
Rolf Olsen
Dorrsletta
NO-2092 Minnesund, Norge
ro1006@online.no

417. Jag söker upplysningar och anor till a) **Lars Svensson** f omkr 1714 och hans hustru **Ingeborg Andersdotter** f 1715 i **Svinbäcken, Karlstads lfs**, död där 1771-04-30. Lars Svenssons föräldrar hette **Sven Andersson** och **Anna Jonasdotter**. I hfl 1749-53 fanns förutom Lars Svensson en **Olle Svensson** i Svinbäcken. Kan någon hjälpa mig att koppla samman dessa båda personer?
b) **Bergsingenjörerna Magnus Friberg** vid **Storfors bruk** f 1724 och hans hustru **Katarina Nilsson** f 1733.

Yvonne Hägg
Smedstuguplan 7 B
602 13 Norrköping

418. Jag söker **Johan August Kruse** f 1863-07-09 i Sverige, inflyttad från Sverige till Tistedal i Norge 1893, d 1926 i Halden. Anhöriga trodde att han kom från Dalsland men jag har sökt alla födda i Dalsland utan att finna honom. Kan han möjligen ha kommit från Värmland?

Inga Britt Olsson
Butidsvägen 41
451 51 Uddevalla
tel 0522-18355

419. Jag söker föräldrar, övriga anor och

släktingar till:

a) **Tullskrivaren Karl Fredrik Lemon** f 1714. Han var bosatt i **Karlstad** från 1746 och fram till åtminstone 1753.

b) Dennes hustru **Lisa Hermansdotter Schult** f 1717. Makarna hade åtminstone barnen **Daniel Karl Adolf Lemon** f 1746-04-09, **Ulrika Lemon** f 1748-01-16 och **Erik Henrik Lemon** f 1750-04-03, samtliga födda i Karlstad.

Tomas Larsson
Slagbjörngatan 36
722 45 Västerås
tomaslars@hem-pc.bip.net

420. Jag söker föräldrar och anor till

a) **Sven Larsson** f 1816-08-25 i **Gustav Adolf**, d 1861-03-19 i **Väse**, g m **Sara Andersdotter** f 1814-02-02 i **Ölme**. Sven är noterad som lösdrevare i Väse hfl 1841-1845. Finns ej i fb.

b) **Olof Andersson** f 1815-11-24 i **Väse**, d 1886-08-26 i **Väse**, g m **Maria Larsdotter** f 1815-09-26 i **Väse**. Finns ej i fb.

c) **Ida Johannesson** f 1874-03-20 i **Övre Ullerud**, d 1917-03-20 i **Forshaga**, g 1901-12-26 i **Forshaga** m stinsen där **Johan Jonsson/Sjögren** f 1874 i **Älvsbacka**.

Marie Hamacek
Duvstigen 14
284 37 Perstorp
tel 0435-34856

421. Det fanns ett soldatboställe som heter **Lökene** inom **Grums** församling. Känner någon till någonting om detta? Min släkt heter **Löke** och det finns nu bara två levande personer kvar. Vi har uppgifter om **Petter Olofsson** född 1740, död 1810, gift med **Margareta Bryngelsdotter**, född 1749, död 1796 boende i **Carlbergstugan Grums**. Tacksam för info om Du har någon kännedom om detta att delge oss.

Gunnel Johnson
Gästgivarvägen 13,
724 60 Västerås
j.johnson@telia.com

422. Jag leter etter opplysninger om min

farfar *Carl Olson* (Olsen i Norge), troligen född i nærheten av jernbanelinja nogonstans mellan Arvika og Charlottenberg. Han hade talt om **Nore/Norra** eller noe liknende for min far. Han var troligen född i mai 1863, og han døde i **Brooklyn, USA** 1926-01-27. Familien flyttet til **Oslo** da Carl var barn/ung, og han snakket norsk. Faren arbeidet som murer i Oslo. Også andre slektninger flyttet til Oslo, og flere var forretningsfolk. Navn i familien kan være Johan og Carl. En kusine drev melkeutsalg på Youngstorvet i Oslo.

Ellinor Oland
NO-4865 Åmli, Norge
eoland@online.no

423. Jag släktforskar på en släkt som heter *Swebilius*. Den har sitt ursprung i Värmland, bestämt i bonden *Jöran*, född omkring 1470. Han hade en son vid namn *Rasmus Jöransson*, bonde i **Sveby (Svensby) i Sillerud**. Han var född omkring 1500. Hans son hette *Erik Rasmusson*, bonde och kronobefallningsman i Mellan Sysset. Han hade, vad jag vet, tre barn

- 1) *Ingeborg Larsdotter*, gift med en *Christopher Andersson*
- 2) *Erasmus Eriksson*, häradsskrivare i Värmland
- 3) *Jöran Swebilius*, född 7/9 1589 i **Svensby, Sillerud**. Död 1669. Kronobefallningsman i Södra Möre i Småland. Är det någon som i sin forskning har stött på denne *Jöran Swebilius* syskon *Ingeborg* eller *Ersamus* eller släkten *Swebilius*, så vore jag tacksam att få veta det.
Inger Tilstam
Ringduvegatan 31
724 70 Västerås
tel 021- 35 38 58
tilstam@telia.com

424. Jag söker kontakt med någon som liksom jag har anor i bergslagssocknarna **Färnebo och Järnboås** med namnen *Friberg, Holmberg* och *Malmberg* i början och mitten av 1700-talet.

Stig Karlsson
Borgudden. S Borgene
661 92 Säffle
tel/ fax 0533-18083

425. *Anna Johans/Jansdotter* anges vara

född 1763 "i **Wermeland**". Hon har först hittats i **Gåsinge sn (D)**, där hon bor tillsammans med sin far vid **Skottvångs gruva**. Faderns namn anges vara *Jan Fredrik Bäfversten* och han kallas först gruvarbetare, sedan gruvfogde, född 1736. Hustrun hette *Anna Pehrson* död 1789-06-17 i **Gåsinge**. Om hon var mor till *Anna* vet jag inte. *Jan Bäfversten* är troligen död 1799 men har inte hittats i db vare sig i **Gåsinge** eller **Gryt**, ditt dottern flyttar i samband med gifte och där *Bäfversten* en tid ingår i hushållet. Kan någon hjälpa mig vidare?

Margareta Stålbrand
Gruvvägen 30
611 65 Nyköping
tel 0155-218874

426. Jag söker uppgifter om min farfars far *Otto Jonsson* f på 1860-talet i Värmland. Med sin danska hustru *Emma Andersen* kom han med den tyska båten *Pernambuco* till Argentina år 1886.
Ezequiel Jonsson
Buenos Aires, Argentina
Ezecheche@yahoo.com
Svar kan även lämnas till redaktionen.

427. Jag söker data och anor för smeden *Per Jansson* och hans hustru *Brita Olsdotter* i **Fredriksberg, Eda**. Dottern *Brita Persdotter* föddes 25/10 1755, gifte sig med torparen *Erik Thomasson* i **Vitnäs, Bjuråker**, där hon dog 23/4 1800; allt enligt Sveriges släktregister, *Bjuråkers* och *Norrby* socknar. Jag har letat i *Eda fb* och *hfl* utan att hitta *Brita* eller hennes föräldrar.

Egon Rosell
Törners väg 31
181 57 Lidingö
tel 08- 765 71 44

428. Min farfars farfar hette *Lars Larsson* och tog namnet *Söderström*, antingen vid flytten upp till **Härnösand** eller tidigare (en del pratar om att flera i den släkten tog samma namn) det är inget jag kunnat hitta någonstans. Föräldrarna till *Lars Larsson S* är *Lars Olofsson* född 1785-04-04 i **Rottnerostorpen, Sunne**. Mor är *Karin Eriksdotter* f. 1802-06-18 i **Bråttstorp, Sunne**. Jag vill komma i kontakt med andra som forskar i samma

släkt för att utbyta forskningsresultat och hitta flera avlägsna släktingar bland annat. Har någon kommit fram till varför de valde just *Söderström* till 'extranamn'?
Karin Edvardsson
Drommenv. 15
831 71 Östersund
tel 063-862-80
karin.edvardsson@telia.com

429. Jag söker föräldrar och syskon till *Maria Andersdotter* f 1782-07-18 i **Älgå**, g m *Nils Jonsson* f 1785-08-30 i **Brunskog**.
Ulla Lundell
Solhemsvägen 4 A
662 95 Fengersfors
tel 0532-23043

430. Min fru har anor från **västra Värmland**, *Trankil, Blomskog* etc. En hejdridare *Caspar Säfvendal* (f 1758) bodde i de trakterna under andra delen av 1700-talet, och hans son *Axel* (1795-1835) gifte in sig i en **filipstadsk** handlarfamilj *Hedström*. Dottern *Sofia Carolina* föddes 1826 i **Filipstad** men flyttade efter faderns död tillsammans med en bror till **Mariestad**. I vuxen ålder fick hon en son *Carl August Brissman* som är min frus morfar. Finns det någon information kring familjen *Säfvendal* och *Hedströms* från **Filipstad** är jag mycket tacksam att ta del av densamma.

Bengt Berglund
Örnvägen 27
227 32 LUND
tel/fax 046-211 06 60

431. Jag forskar på släkten *Trång/Traung* (Värmlandsgrenen) och söker uppgifter om båtsman *Johan Andersson Traung* och hans familj i **Örebro**. Han var f omkr 1610-1620, d omkr 1692 och g m *Anna Svensdotter*. År 1691 står han antecknad i mantalslängden som båtsman *Johan Ruth* med hustru. Han bodde många år i nærheten av en släkting, smedsmästaren *Per Svensson Trång* d 1693(4).

Björn Traung
Torggatan 9 B
795 30 Rättvik
tel 0248-51782

Boktips

Kia Arvidsson: Holmedal under 1900-talet.

Holmedal under 1900-talet av Kia Arvidsson. 230 sidor, rikt illustrerad. Eget förlag, tr. City Tryck i Karlstad 1998. ISBN 91-630-7424.

En bygd som ganska sällan förekommer i denna tidskrifts spalter är Holmedal i Nordmarks härad. Redan 1965 utkom det en sockenbok om Holmedal, författad av socknens klockare Gösta Johannesson och utgiven av Värmlands museum som nr 8 i dess småskriftserie. Johannessons bok är en alldeles utmärkt beskrivning av socknens historia. Historien skildras huvudsakligen kronologiskt istället för tematiskt som är det vanliga i sockenböcker. Skildringen är mycket levande och till bokens förtjänster skall också läggas att den har orts-, person- och sakregister - något som tyvärr ofta saknas i hembygds litteraturen. Med tanke på att boken gavs ut för 34 år sedan kan den kanske vara svår att få tag på, men låna den gärna på ditt bibliotek!

Nu har Johannessons bok förtjänstfullt kompletterats av en mycket trevlig bok om det innevarande seklet i Holmedal. Författarinnan Kia Arvidsson är ganska nyinflyttad till bygden (anledningen till inflyttningen framkommer på bokens sida 197...) och genom detta ser hon med nykomlingens friska ögon på det samtida Holmedal. Genom att intervjua holmedalingar på hemmaplan och i förskingringen har Arvidsson skrivit 1900-talets historia i Holmedal.

I boken återfinns avdelningar om bl.a. kyrkan, föreningsliv, frikyrkorörelsen, skogsbruk förr och nu, handelsbodar, beredskapstid, jordbruk, nöjen och allt annat som har präglat en liten värmländsk bygd under vårt sekel. Det är hela tiden holmedalingar själva som får berätta, antingen med egna ord eller förmedlat av Arvidsson. Vi får bl.a. läsa om en timmermätares vardag, vi får träffa förste violinisten i Radiosymfonikerna - född i Holmedal, vi får höra om Blinde Edvin

som samlade pengar till missionshuset i Stallarbyn och om dagens unga jordbrukarfamiljer och småföretagare.

Tyvärr har våra sockenskildrare ofta stannat vid sekelskiftet 18-1900 och sedan förutsatt att vårt sekel var så välbekant för läsarna att det var "onödigt" att beskriva det i ord. På så sätt har vi, genom traditionsbärarnas bortgång, förlorat många viktiga år av vår historia. Kan ske kan Arvidssons bok inspirera andra att dokumentera det Värmland vi lever i. Boken är rikt illustrerad, både av äldre bilder och av Arvidssons nytaga bilder i färg och svartvitt. Kia Arvidsson har dokumenterat sin samtid och därigenom gjort framtidens holmedalingar en stor tjänst. Skulle det vara något som saknas så skulle det vara ett personregister.

Jag tror det är viktigt för oss släktforskare att känna de bygder där våra förfäder levat - både som de var då och som de är nu. Alla som är intresserade av värmländsk kulturhistoria i allmänhet och i synnerhet de som kan räkna sitt ursprung från bygden borde läsa boken om 1900-talets Holmedal.

Carl-Johan Ivarsson
0533-64082

Marianne Klarström: Kristinefors Fryksdalens nordligaste järnbruk

Kristinefors. Fryksdalens nordligaste järnbruk, byggnader och verksamheter från 1800 - 1997 av Marianne Klarström. Eget förlag, tr. City Tryck, Karlstad 1998. 120 sid, inb, ill. ISBN 91-630-6466-9.

Kristinefors är en ort i Vitsands socken som under åren 1803-1874 hyste ett järnbruk och där det senare har funnits annan industriell verksamhet. Om denna plats har nu Marianne Klarström publicerat en bok som har gjort anmälaren ganska förbryllad.

För att börja med det positiva. Detta är en estetiskt mycket tilltalande bok, i ett annorlunda format och med en utsökt

layout. Den är rikt illustrerad med gamla och nya fotografier och teckningar. Det är bilder av både byggnader och människor i både arbetsliv och fest. Alla dessa bilder ger boken ett stort värde som dokumentation av den lilla nordvärm-ländska bruksorten.

Men det som lämnar det förbryllande intrycket är framför allt bokens text. Frågan uppkommer vad som är bokens syfte. Författarinnan anger i förordet att boken är "ett anspråkslöst försök att samla minnesbilder av Kristinefors tidigare bebyggelse och verksamheter". Boken ger intryck av att vara en kompilation och ändå en ganska dålig sådan. 30 sidor av bokens 120 ägnas åt avskrifter av brandförsäkringshandlingar - visserligen med vissa kommentarer inflikade men ändå knappast läsvänligt. Dessutom är det oklart om stavningen har normerats.

Vad som är Klarströms uppgifter och vad som är citerat från andra källor är oklart, eftersom citaten inte alltid är riktigt markerade utan bara förstås av sammanhanget. När Klarström har ägnat så mycket tid åt att skriva av handlingar från olika arkivalier, så vore det önskvärt om hon dels kunde ha redovisat sina källor på ett tillfredsställande sätt, eller också kunnat sammanställa uppgifterna i en löpande text. Det tycks vara så att Klarström menar att läsaren skall dra slutsatserna själva - utan att ha tillräckligt underlag för detta. Att låta en arkivhandling tala för sig själv kräver dels en källkritisk noggrannhet av utgivaren, dels att utgivaren redovisar alla relevanta fakta.

Ur person- och släkthistorisk synvinkel skulle en redovisning t. ex. av smederna vid järnbruket vara mycket intressant. Men där är bokens uppgifter alltför knappa för att vara av något större värde. Endast namn och födelseår anges, inte ens födelsesocken!

Klarström tycks inte heller ha någon kännedom om hur man gör en käll- och litteraturförteckning, vad som är en källa och vad som är litteratur, eller ens vad som räknas som tryckt och otryckt. Bokens förteckning är illa uppställd och redovisar källorna på ett felaktigt sätt. En arkivhandling skall redovisas med depå-arkiv, arkivbildare och namnet på arkiv-

VärmlandsRötter på internet

handlingen - en husförhörlängd skall t. ex. inte redovisas under Torsby bibliotek utan under Vitsands kyrkoarkiv. En tryckt skrift med författarnamn, korrekt angiven titel, förlagsort och tryckår. Ingen av dessa element beaktas i denna bok. Dessutom borde källan anges löpande i texten.

Carl-Johan Ivarsson
0533-64082

Människor på väg

Kompendium om 170 sidor utarbetat i samarbete med Berith Sande på Folk- rörelsernas arkiv samt Bode Janzon och Alain Droguet på Värmlandsarkiv. För transkribering av svårlästa originalhandlingar har Cia Hipfl assisterat.

Kompendiet innehåller kopior av 50 olika dokument hämtade från arkiv, litteratur och tidningar. Det är ett arbetsmaterial avsett för högstadiet och gymnasieskolan med arbetsuppgifter, som är avsedda göra historiskt källmaterial tillgängligt på ett konkret sätt. Arbetsuppgifterna handlar om människor som rör på sig, är på väg någonstans, till eller från Värmland, eller som gör korta besök i vårt landskap. Till de sistnämnda hör den tyska fältväbeln Willi Jutzi och Ragna Fevik, vars besök 1941 blev påtvingat kort. Arbetsuppgifterna handlar om värmlänningar som varit långt borta och upplevt strapatser och historiska skeenden, som Johan Lagerbielke, Nils Wilhelm Mitander, Carl Cederström, Gösta Schilt m fl. Det handlar om resenärers upplevelser i Värmland. Ett avsnitt rör färdmedel och mötesplatser för människor, marknader och gästgivargårdar. Innehållet i de olika arbetsuppgifterna är så varierande att de borde kunna tillfredsställa de flesta intressen.

Bernhard Granholm

Du kan bli *Stödande medlem* i **Sveriges Släktforskarförbund**, för bara **180 kr/år**. Du får *Släkthistoriskt Forum*, *Svenska Antavlor*, köprabatter m.m.
Sveriges Släktforskarförbund,
Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel. 08-695 08 90. E-post: genealogi@genealogi.se

Nu har det hänt saker på Värmlands Släktforskarförbunds hemsida igen. Efter 1,5 år på internet och enormt gensvar från forskare från hela världen har vi beslutat oss för att byta domänserver. Vi ingår sedan 1 maj som en del av Rötter, ett sk VärmlandsRötter. Den nya adressen är www.genealogi.se/varmland. Innehållet kommer att vara detsamma som förut och utökas efter hand, men det ger en mycket lättare sökväg och vi hoppas att ännu fler forskare kan hitta fram till oss.

En annan förändring är att vår gamla mailadress så småningom kommer att försvinna. Jag beräknar att den tas ur bruk vid halvårsskiftet. Du når oss nu på våra privata mailadresser istället.

lgsander@algonet

Lars-Gunnar Sander är föreningens ordförande och tar hand om frågor som gäller föreningen i stort. Han har även hand om Riksstämman och Släktforskar dagarna i Karlstad i september. Dessutom är han redaktör för VärmlandsAnor och tar gärna emot bidrag till den.

kilagenealogen@swipnet.se

Gunnar Jonsson har tagit över ansvaret för vår hemsida VärmlandsRötter. Hit kan du skicka förfrågningar och kommentarer om den. Han tar hand om eller förmedlar medlemservice, såsom adressändring och nya medlemmar. Han har även hand om försäljning av föreningens böcker, register etc.

anette.carlsson@mail.bip.net

Anette Carlsson tar också gärna emot material till VärmlandsAnor. Efterlysningar som ska in under "Anor sökes" kan du skicka hit.

Ta gärna kontakt med någon av oss om det är något du funderar över. Vi tar gärna emot tips och kommentarer på den nya hemsidan och om du har förslag på ämnen eller information som du saknar.

Tyvärr har vi fortfarande inte möjlighet att ta hand om någon efterlysnings-sida på internet. Vi rekommenderar Rötters efterlysningar som numera är upplade efter landskap, socken etc. Vi tar naturligtvis gärna emot bidrag till Anor sökes fortfarande

Anette Carlsson

Register till Älgå

Kyrkböcker lästa av ALU i Arvika under ledning av KG Lindgren, Säffle. Innehåller även en kort historik över socknen samt längder över kyrkoherdar och komministrar. Redigerade av Gunnar Jonsson och KG Lindgren, Säffle. Utgivna av Värmlands Släktforskarförbund i april 1999.

Älgå vigde 1688-1920.

1921 vigslar sorterade på datum, namn och ort.

Pris 125:- plus pack och porto.

Älgå döde 1687-1920

6072 döde sorterade på datum, namn och ort.

Pris 160:- plus pack och porto.

Fjärrlån av mikrokort via de värmländska biblioteken 1998

Kommun	Volym per 1000 invånare	Avgift kr per volym
Sunne	115	1
Eda	86	5
Hammarö	74	0
Forshaga	65	10
Kil	63	5
Kristinehamn	49	16
Storfors	39	15
Munkfors	36	15
Torsby	29	10
Årjäng	27	10
Grums	19	18
Karlstad	18	15
Hagfors	18	16
Arvika	17	16
Filipstad	15	16
Säffle	10	15
Hela Värmland	35	

Tema: Bruk och Smeder

Föreläsningar i Sjukhusets föreläsningssal

Fredag 17 september

- 10.00- Bussutflykt startar från Värmlands Museum och går
- 18.00 till Ransäter och Gamla Bruket i Munkfors.

Lördag 18 september

- 09.00 Utställningen öppnar
- 09.30 Invigning vid porten mot parken:
Landshövding Ingemar Eliasson
Nerike Wermlands Caroliner
- 11.00- Barbro Mellander, bitr landsantikvarie, Karlstad:
- 11.45 Smeder, bruk och patroner
- 12.00- Per Clemensson, 1:e arkivarie LAG:
- 12.45 Bergsmän och smeder i ett landsarkivs källor
- 13.00- Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma
- 15.45 Centralsjukhusets matsal
- 16.00- Håkan Axelsson, arkivchef, Härnösand:
- 16.45 Äldre företagsarkiv som personhistorisk källa
- 17.00 Utställningen stänger
- 19.00 Stämmomiddag på Restaurang Fröken Fräken
- 22.00 Släktforskernatta. Forskarsalen är öppen hela natten för de som vill utforska sina värmländska rötter

Söndag 19 september

- 09.30 Utställningen öppnar
- 10.00- Presentation av Föreningen för Smedsläktsforskning
- 10.45 Projektet Kartläggning av smedsläkter före 1800.
- 11.00- Anders Sandin, tidigare vd Uddeholm Strip Steel AB:
- 11.45 I döda smeders sällskap
- 12.00- Christer Jäderholm, projektledare, Arkion:
- 12.45 Brukshistorisk databas i Garpenberg
- 13.00- Maj-Britt Nergård, författare, doktorand, Ludvika:
- 13.45 Tidiga valloner i Bergslagen
- 14.00- Kjell Åberg, kommunarkivarie, forskare, Mellerud:
- 14.45 Värmlandssmedernas familje- och flytningsmönster
- 15.00 Avslutning och inbjudan till Linköping

PROGRAM

Välkomna till 1999 års Släktforskar dagar på Arkivcentrum Värmland med Sveriges yngsta landsarkiv. Programmet är i stort det traditionella men vi kan även bjuda på några nya programpunkter som "Släktforskernatta" och Nordiska Samarbetskommitténs föreläsningar. Aktuella adresser är:

Arkivcentrum: Hööksgat 2, mitt emot Centralsjukhuset

Värmlands Museum: Sandgrundsudden

Restaurang Fröken Fräken: Tage Erlandergat 10

VÄRMLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENING

Medarrangör: Föreningen för Smedsläktsforskning

Nordiska Genealogiska Samarbetskommittén

Föreläsningar i Rolf Edberg-salen

Från kungar till svedjefinnar i nordiska regioner

Lördag 18 september

- 13.00- Leif Methner, Genealogiska Samfundet i Finland:
- 13.45 Finska släktforskarvägar - långsamma eller snabba?
- 14.00- Maud Wedin, etnolog och kulturgeograf, Falun:
- 14.45 Jakten på dina egna svedjefinnar
- 15.00- Birgit Flemming Larsen, Samfundet for dansk Genealogi:
- 15.45 Danska anor? Här får du hjälp att hitta rätt i arkiven.
- 16.00- Tore H Vigerust, Norsk Slekthistorisk Forening: Så stark
- 16.45 står norsk släktforskning idag - hur är det om tio år?

Söndag 19 september

- 10.00- Ted Rosvall, ordf Falbygden Släktforskarförening:
- 10.45 Kungaklubben i Norden, ingiften, anförkluster o skandaler
- 11.00- Thord Bylund, 1:e arkivarie LAH: Mittnorden, en släkt-
- 11.45 forskarregion? Migration genom tiderna.
- 12.00- Roland Olsson, Gränsbygdens Släktforskare:
- 12.45 Gränsöverskridande förening Bohuslän Dalsland Östfold
- 13.00- Ulf Berggren, SSGF: Hur börjar jag söka mina svenska
- 13.45 anor? Via föreningar, arkiv eller Internet?
- 14.00- Föreningen DIS: Teknik, etik och andra fallgropar,
- 14.45 Om släktforskardata på Internet.

Släktforscardagarna i september

Du kommer väl till Släktforscardagarna och Riksstämman i Karlstad. Det är fritt inträde till utställningarna och till föredragen 18-19 september. Det hela äger rum på Arkivcentrum Värmland. Om Du inte har varit där förut, så är det ändå lätt att hitta: mitt emot Centralsjukhusets huvudentré.

Men vi startar egentligen redan fredagen den 17 september med en bussutflykt till Ransäter och Gamla Bruket i Munkfors. Den kostar 320 kr vilket inkluderar lunch, eftermiddagskaffe samt inträde till Geijersgården, Gamla Bruket och Fridolf Rhudinmuséet.

Lunch serveras den 18 och 19 september på Centralsjukhusets matsal. För att kunna äta där måste Du ha lunchkuponger som kan förbeställas. De kostar 45 kr/st. Funktionärerna blir bjudna på lunch. Kaffe/te, smörgåsar och dricka kan även fås i Almquist-salen på Arkivcentrum.

Du är också välkommen till stämmomiddagen på Restaurang Fröken Fräken. Ett utmärkt sätt att komma i kontakt med släktforskare från när och fjärran. Middagen kostar 325 kr och då ingår även underhållning.

Bor Du långt bort och vill övernatta i Karlstad, så ringer Du Träffpunkt Karlstad tel 054-149085.

Anmälningar till bussutflykten och stämmomiddagen samt beställning av lunchkuponger kan göras hos ordf på telefon 054-872754 eller 070-6348187.

Välkommen!

Bussförbindelser till Arkivcentrum

Lokalbussar går från Centrum mot Orrholmen. Stig av vid Centralsjukhuset.
Avgångstider från Stora Torget:

Måndag - Fredag till 19.00:

linje 17 och 20

Fredag 19.30-23.30:

linje 31 varje halvtimme

Lördag 06.30-23.30:

linje 31 varje halvtimme

Söndag 10.00-23.30:

linje 31 varje halvtimme

Ur andra medlemsblad

Utbytestidningar från ett hundratal andra släktforskarföreningar finns i vårt bibliotek i Arkivcentrum Värmland. Fråga i receptionen, så visar man Dig. Där finns mycket att hämta för de som har anor på annat håll än Värmland och det har väl de flesta.

Härmlänningar

AnRopet 1999:1 (StorStockholms Genealogiska Förening) Utmätningar för tvåhundra år sedan av *Chris Henning*: Förteckningar över utmätningar i Karlstad och Kristinehamn år 1796. Barnamord i Botilsäter av *Chris Henning*.

Släktforskaren 1999:1 (Helsingfors Släktforskare r.f.) Antavla för Henrik Estlander: bl a kyrkoherde Jonas Bergenhem i Dalby.

Bryggan 1999:1 (Samfundet Emigrantforsknings Främjande)

Den trogna makan och modern av *Alf Brorson*: Anna Lisa Jonsdotter f 1841 i Degerfors och gift med pastor Olof Olsson som blev präst i Lindsborg, Kansas.

Medlemsblad 1999:2 (Släktforskare i Uppland)

Antavla för *Åke Färeby* med anor från Brunskog (Edane, Sandviken, Ö Takene)
Släkt-Trädet 1999:1 (Nordvärmlands Släktforskarförening) Torsby donations-skola av *Gunilla Önnberg*. Fryksdals-urmakeriet av *Kerstin Meric*. Mängder av efterlysningar avseende Nordvärmland, funna på Internet.

Strödda Annotationer nr 21 (Släktforskarblad för Örebro län) Uppfinnaren John Ericssons anor från Grythyttan

Tidningen Släktdata 1999:1 (Föreningen Släktdata) Vallonerna i Sverige av *Kjell Åberg*.

Släkthistoriskt Forum 1999:1 (Sveriges Släktforskarförbund) Efterlysningar berörande Ed (Dalberg), Kristinehamn (Kulander, Scharling), Nyed (Norra

Rådom), Ny (Dalberg) och Sunne (Bäck).
Ursprunget 1999:1 (Hudiksvalls-bygdens Släktforskarförening) Anor från norra Värmland och Ovensjö, Gästrikland av *Arne Söderström*: folk från Dalby (Gunneby) och Norra Finnskoga (Aspberget).

Övrigt

Arosiana våren 1999 (Västerås Släktforskarclubb) Allmänna upplysningar och råd till nybörjare av *Nils Jernemyr*

Diskulogen nr 47 (Föreningen DIS) Reunion av *Olof Cronberg*. Släktforskarförteckningen nu på Internet av *Olof Cronberg*. Säkerhetskopiera på CD-romskiva av *Björn A Janson*.

Gjallarhorn nr 22 (Vestfold Slechts-historilag) Tema Danmark.

Gydningen 1999:1 (Göinge Släkt- och Hembygdsforskarförening) Landsböckerna - en bortglömd guldgruva för släktforskare? av *Peter Ullgren*.

Medlemsblad 1999:2 (Trollhättebygdens Släktforskare) Släktforskning i Norge, Referat av föredrag av *Nils Hetman*.

PLF-Nytt nr 48 (Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum) Vallonerna - ett främmande inslag bland Sveriges befolkning av *Thor Sjöberg*.

Släkthistoriskt Forum 1999:1 (Sveriges Släktforskarförbund) Sveriges Släktforskarförteckning på Nätet! av *Elisabeth Thorsell*

Sukutieto 1999:1 (Genealogiska Samfundet i Finland) Om skatteköp av *Agneta Claesson*.

Södertälje-Probanden nr 131 (Södertälje Släktforskarförening) Barnmorskeutbildningens tillkomst i Sverige av *Anna-Stina Strandin Freij*. Från min forskning av *K-E Ferner*.

Tidningen Släktdata 1999:1 (Föreningen Släktdata) Soldatregistret växer vidare av *Björn Lippold*

Värmlands Släktforskare på internet
www.genealogi.se/varmland

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. För angivet pris tillkommer pack och porto. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev/fax till sekreteraren eller e-post till kilagenealogen@swipnet.se. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Register

Bogen (S)

Carl-Johan Ivarsson

Födde, vigde, döde 225,00
1850-1920

Ekshärad (S)

Mats Hellgren

Födde 1665-1722 250,00
Födde 1723-1799 140,00

Fryksände (S)

Knut Malmström

Födde 1707-1765 290,00

Kila (S)

Gunnar Jonsson

Födde, Vigde, Döde
1640-1699 60,00
Vigde 1689-1900 120,00
Födde, Vigde, Döde 90,00
1700-1749
Bouppteckningar 60,00
1744-1859

Lysvik (S)

Arne och Moira Linnarud

Födde, vigde, döde 350,00
1692-1793

Norra Råda (S)

Mats Hellgren

Födde 1725-1769 140,00

Stavnäs (S)

Jan Thimberg

Födde 1687-1775 170,00
Födde 1776-1850 200,00
Födde 1851-1920 210,00
Vigde 1687-1920 320,00
Döde 1687-1820 320,00
Döde 1821-1920 320,00

Sunne (S)

Margit Olsson och Arne Linnarud

Födde, Vigde, Döde 140,00
1669-1721 (Avskrift)
Födde, Vigde, Döde 300,00
1669-1736 (Register)
Födde, Vigde, Döde 300,00
1737-1758 (Register)
Födde, Vigde, Döde 300,00
1759-1774 (Register)
Födde, Vigde, Döde 350,00
1775-1793 (Register)

Vitsand (S)

Kerstin Risberg

Födde, Vigde 250,00
1824-1860

Älgå (S)

KG Lindgren

Vigde 1688-1920 125,00
Döde 1687-1920 160,00

Östmark (S)

Kerstin Risberg

Födde 1765-1820 240,00

På grund av arbetet med Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma i Karlstad 18-19 september 1999 kommer utskick av publikationer ej att ske under tiden 1/6-19/9.

Arbetsvandringar Värmland Härjedalen

under 1800-talet 100,00

Roger Alderstrand och ABF Härjedalen

Ortsregister

Gunnar Jonsson

Värmland 50,00
Dalsland 40,00

Värmlands släktforskar- katalog

1996 60,00

Hembygds litteratur

Maj Olsson m.fl.

Torp och ödegårdar i Ölserud

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag 70,00

Britta Johansson m.fl.

Torp i Botilsäter

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag 60,00

Eric Sundell

Kvarnarna vid Rottnafallen

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-färgsomslag 120,00

Axel Em. Löf

Ölme Härads Dombok 1629 - 1650

Nytryck från 1997. Huvuddelen av materialet utgörs av Ölme härads dombok. Dessutom finns ett par protokoll från Visnum och Färnebo härader, Varnums kyrkobok för tiden 1645-50, en mantalslängd för Ölme och Varnum 1642 mm. Häftad, 234 sid, person och sakregister. 240,00

Mats Hellgren

En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. År 1758 omfattar dag för dag notering. Häftad 186 sid. 150,00

Övrigt

Antavleblanketter A3, 5 st 15,00
 Nytt från VSF 1984-1991
 hel årgång 75,00
VärmlandsAnor 1992-
 per nummer 30,00
 hel årgång 100,00
Råd och tips vid registrering av
kyrkböcker 25,00

Vi har gått över till fakturering.
 Idag faktureras alla beställningar.
 Porto och paketering tillkommer.

Vid beställning över 500:- till-
 kommer postförskottsavgift 28:-.

Extern försäljning

Fryksdals härads dom- böcker

Östra Emeterviks Hembygdsförening har låtit trycka del III (1726-1740) av Sammandrag av Fryksdals härads domböcker av Gunnar Almqvist. Boken har 624 sidor och har fått samma utförande som föregående delar med ort-, sak- och personregister. Pris 200 kr plus porto 35 kr. Kan beställas från hembygdsföreningen.

Adress:

Gunvor Jansson
 Bogerud
 686 96 Östra Ämtervik
 tel 0565-32056

Eller hos hembygdsföreningens sekre-
 rare

Per Sundqvist
 S Ås, Bråten
 686 96 Östra Ämtervik
 tel 0565-30104

E-post: sundqvist@xpress.se

Hembygdsföreningen har ännu kvar några exemplar av del I (1600-talet) och del II (1701-1725) till samma pris, 200 kr plus porto 35 kr per del.

Enfalt hor i Kroppa

*"- - - slagit henne med ett vedträ och velat
 skjuta henne in i ugnen - - -"*

**Ett tydligen i alla tider aktuellt ämne av-
 handlades inför Färnebo häradsrätt i
 Filipstad den 28 augusti 1643 (§ 50):**

"Än angavs, huru som en gift karl, Oluf Jonsson i Svartsången, å skatte, var kommen i rykte för sin grannes legonpiga, Anna Andersdotter benämnd, att han skulle med henne hava haft lägersmål; varföre hades de fram till förhör och åtspordes om de gävo sig skyldige eller icke? Då de svarade det sådant tal var dem oförskyllt påfört, efter som de visste sig vara för den gärningen alldeles fri, och ingen skulle kunna dem slikt otillbörligt umgänge övertyga.

Som rätten då frågade, vadan rykte hade sitt upphov, blevo därföre först nämnde deras eget grannfolk, Hugu Olufsson och hans hustru Marit Olufsdotter; samma Hugu vittnade på avlagd ed att han hade sett dem ligga tillhoppa under ett täckene uti Olufs kolehus, visste ock att de allena hade hela fjorton dagar igenom varit tillsammans i skogen och kolat, och att Oluf hade mycket hotat sin hustru, slagit henne en gång med ett vedträ och velat skjuta henne in i ugnen; hörde ock en resa honom säga om samma piga: Si där kommer min och alle mans hora.

H Marit vittnade edeligen att hon såg Anna gå med Oluf allena in uti hans red om en afton, och ej komma därut förr än om morgonen.

Sedan berättades av åtskillige att Oluf hade en natt legat hos detta kvinnfolket uti en hölada på Gambla Kroppan, och att hans hustru hade beklagat sig för kyrkoherden, det hon alltid blev hotat och slagen av sin man för ingenting.

Härupå tillstod väl Oluf och Anna umgänget på förenämnda orter, tydandes

det i skogen och hemma var skett ut på nöden, att de hade arbete under händerna och dem fattades kläder, varmed de kunde bärga sig för köld åtskilde, och det hon gick in och ut ur boden, var orsaken att hustrun hade då gångit bort för ett ärende och emedlertid bedit henne stilla boskapen och sköta barnen, men sade sig aldrig hava på något sätt, som olovligt kunde vara, omgåttts varken i desse ställen eller annorstädes, och huru de lågo på Kroppan, det skulle Hindrik och Per i Biörskogsnäs veta att säga, som där då voro med. Han kunde fuller intet neka därtill, att han hade kallat pigan hora, dock visste intet annat med henne än ära och gott.

Efter Oluf och Anna alltför framgent praetenderade sin oskyldighet, och be-ropade sig på Hindrik och Per i Biörskogsnäs, som nu icke voro tillstädes, att de skulle bära dem vittnesbörd om omgänget på Kroppan. Ty fann rätten skäligt att uppskuta denne saken till annat ting och låta stämma be:te Hindrik och Per."

Vid tinget året därpå, den 10 septem-ber 1644 (§ 55) dömdes både Oluf och Anna till döden för enfalt hor.

Huger Olufsson, bergsman vid Svartsångshyttan i Kroppa, ingår i avskriva-rens antavla med nr X:1288.

Sven R Myhl, Göteborg

Får du inte svar på dina mail?

Tyvärr händer det ibland att tekniken inte vill det vi vill. När man ska svara på ett mail fungerar inte svara funktionen och hur man än försöker så kommer mailet tillbaka. Skriv därför din mailadress i mail till oss så att vi kan svara dig. Om du saknar svar på din förfrågan så skicka ett mail till oss igen. Vi har idag några mail som vi inte kan svara av den här orsaken.

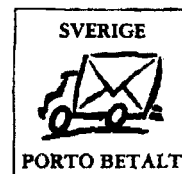
Anette Carlsson

**Vi ses i Karlstad
 18-19 september**

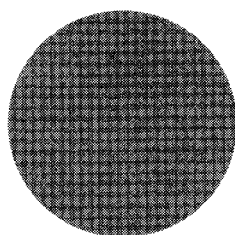
Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Lars-Gunnar Sander
Norra Berghaget
653 40 FORSHAGA

B

Föreningsbrev

Nu är det grönt
att trycka på

KNAPPEN

Ramgatan 7 • Box 2149 • 650 02 KARLSTAD • Tel. 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!